

KARELIA-AMMATTIKORKEAKOULU
Johtamisen ja liiketoimintaosaamisen koulutusohjelma
Ylempi ammattikorkeakoulututkinto

Sanna Jeskanen

KARELIA-AMMATTIKORKEAKOULUN YAMK-KOULUTUSTEN
KANSAINVÄLISYYDEN KEHITTÄMINEN

Opinnäytetyö
Toukokuu 2020

OPINNÄYTETYÖ
Toukokuu 2020
Johtaminen ja liiketoimintaosaaminen
Ylempi ammattikorkeakoulututkinto

Tikkarinne 9
80200 JOENSUU
+358 13 260 600 (vaihde)

Tekijä
Sanna Jeskanen

Nimeke
Karelia-ammattikorkeakoulun YAMK-koulutusten kansainvälisyyden kehittäminen

Toimeksiantaja
Karelia-amk

Tiivistelmä
Opinnäytetyön tavoitteena oli kartoittaa nykytilaa ja laatia kehittämissuhteita Karelia-ammattikorkeakoulun ylempien ammattikorkeakoulututkintojen kansainvälistymiselle. Opinnäytetyö toteutettiin toimintatutkimuksena, joka koostui nykytila-analyysistä, benchmarking aineistosta sekä ideointityöpajoista Karelian eri henkilöstöryhmille.

Tulosten mukaan opiskelijat olivat melko tyytymättömiä YAMK-koulutusten kansainvälisyyden tilaan ja puutteita nähtiin opetuksen sisällön kansainvälisyydessä, opiskelijavaihtomahdollisuuksissa sekä kansainvälisten työelämäedustajien hyödyntämisessä. Opettajakyselyiden vastauksista kävi mm. ilmi, että puolet vastaajista eivät olleet koskaan käyneet opettajavaihdossa ulkomailla tai vastaanottaneet ulkomaalaisia opettajia omille opintojaksoilleen. Työpajojen tuotoksina syntyi paljon kehittämissuhteita ja aiheesta keskustelu nosti asian tärkeyttä esille.

Muille suomalaisille ammattikorkeakouluille tehdyn kyselyn vastauksista saatiin vertailuaineistoa ja ideoita kehittämisen pohjaksi. Jatkotutkimuksena voisi selvittää tarkemmin Karelia-amk:n opetuksen sisältöön liittyvää kansainvälisyyttä.

Kieli
suomi

Sivuja 48
Liitteet 4
Liitesivumäärä 7

Asiasanat

YAMK-koulutusten kansainvälisyys, korkeakoulujen kansainvälisyys, aikuisopiskelijan kansainvälistymismahdollisuudet

THESIS
May 2020
Degree Programme in Business
Management and Leadership
Master's Degree

Tikkarinne 9
80200 JOENSUU
FINLAND
+ 358 13 260 600 (switchboard)

Author
Sanna Jeskanen

Title
Developing internationalization of Master's Programmes at Karelia University of Applied Sciences

Commissioned by Karelia University of Applied Sciences

Abstract

The thesis investigated the current situation regarding the internationalization of the Master's Programmes at Karelia University of Applied Sciences and found out the development ideas. The thesis was implemented as action research which contained present state analysis, benchmarking for the other Finnish universities of applied sciences and workshops for the different groups of staff members.

The results indicated that students are somewhat unsatisfied with the existing state of the internationalization of the master programmes. Some blames concerned the content of studies, exchange possibilities and lack of foreign visitors/lecturers. Half of the teachers declared that they have never been on teacher exchange abroad or received a foreign lecturer on their classes. As a result of the workshops many development ideas were created and at least as important result was to raise discussion about the importance and the research topic.

Answers of the other universities of applied sciences gave some comparative material and new ideas for the development work. Since results revealed defects on lacking international aspects of a content of studies, it would be interesting to make a research on internationalization of the curricula of master programmes at Karelia University of Applied Sciences.

Language

Finnish

Pages 48

Appendices 4

Pages of Appendices 7

Keywords

internationalization of higher education, internationalization of Master's Programmes at Universities of Applied Sciences, internationalization possibilities of an adult student

Sisältö

Tiivistelmä.....	2
Abstract.....	3
1 Johdanto.....	6
1.1 Opinnäytetyön tausta.....	7
1.2 Opinnäytetyön tavoitteet.....	10
1.3 Opinnäytetyön rakenne.....	10
2 Kansainvälisyys korkeakouluissa.....	11
2.1 Korkeakoulutuksen kansainvälisyys.....	11
2.2 Korkeakoulujen kansainvälisyyden mittarit.....	13
2.3 Korkeakoulujen laadun arviointi.....	14
2.4 YAMK-koulutusten kansainvälisyys.....	15
3 Kansainvälisyys Karelia-ammattikorkeakoulussa.....	18
4 Lähestymistapa ja tiedonhankinnan menetelmät.....	21
4.1 Lähestymistavan valinta.....	21
4.2 Tiedonhankinnan menetelmät.....	22
5 Opinnäytetyön tiedonhankinnan toteutus.....	26
5.1 Nykytila-analyysi.....	27
5.2 Benchmarking.....	28
5.3 Osallistava työskentely.....	28
6 Tutkimustulokset.....	28
6.1 Tilastokatsaus.....	29
6.2 Opiskelijakyselyn vastaukset.....	29
6.3 Opettajakyselyn vastaukset.....	33
6.4 Muiden ammattikorkeakoulujen vastaukset.....	36
6.5 Osallistavat työpajat.....	39
7 Johtopäätökset ja pohdinta.....	42
7.1 Menetelmien arviointi ja luotettavuus.....	46
7.2 Jatkotutkimusmahdollisuudet.....	47
Lähteet.....	49

Liitteet

Liite 1	Opiskelijoille suunnattu kysely
Liite 2	Henkilökunnalle suunnattu kysely
Liite 3	Muille ammattikorkeakouluille suunnattu kysely
Liite 4	Työpajatyöskentelyn asialista

Kuviot ja taulukot

Kuvio 1	Ammattikorkeakoulujen rahoitusmalli 2018
Kuvio 2	Ammattikorkeakoulujen uusi rahoitusmalli
Kuvio 3	YAMK-koulutusten kansainvälisyys tilastojen valossa v.2017
Kuvio 4	YAMK-koulutusten kansainvälisyys tilastojen valossa v.2018
Kuvio 5	YAMK-koulutusten kansainvälisyys tilastojen valossa v.2019

Kuvio 6 Karelia-ammattikorkeakoulun liikkuvuuden kehitys 1994–2019
Kuvio 7 Opettaja- ja henkilöstövaihtojen liikkuvuuden kehitys 1994–2017
Kuvio 8. Opinnäytetyö prosessina
Kuvio 9 Opiskelijakyselyyn vastanneiden koulutusohjelma
Kuvio 10 Opiskelijakyselyyn vastanneiden opintojen aloittamisvuosi
Kuvio 11 Miten koulutus tukee kansainvälistymisvalmiuksien kehittymistä?
Kuvio 12 Toivoisitko, että ulkomaalaisia opettajia vierailisi opintojaksoilla enemmän?
Kuvio 13 YAMK-opintoihin kuuluu monikulttuurisuusopintoja
Kuvio 14 Opettajakyselyyn vastanneiden koulutusohjelmat
Kuvio 15 Mitä kansainvälistymiselementtejä opetettaviin opintojaksoihin sisältyy?
Kuvio 16 YAMK-ohjausryhmän työpajan tuotos
Kuvio 17 Kansainvälisyyskoordinaattoreiden ryhmän tuotos
Kuvio 18 Kansainvälisyyden läpileikkaavan ryhmän tuotos
Kuvio 19 Koulutuspäälliköiden työpajan tuotos
Taulukko 1. Karelian YAMK-koulutusten kansainvälistymisen kehittämiskohteet ja toimenpide-ehdotukset

1 Johdanto

Yksi tärkeä osa korkeakoulujen työtä on varmistaa, että opiskelijoilla on valmistuttuaan valmiudet työskennellä kansainvälisessä ympäristössä. Kiivaasti kansainvälistyvä ja moninainen työelämä vaatii työntekijöiltään valmiutta toimia yli kieli-, kulttuuri- ja valtiorajojen (Garam 2012, 2).

Korkeakouluja ohjaavat strategiat painottavat kansainvälisyysvalmiuksien kehittämisen tärkeyttä. Perinteinen tapa kehittää näitä valmiuksia on lähteä opintojen aikana ulkomaille opiskeluvaihtoon, mutta se ei ole ylempää ammattikorkeakoulututkintoa suorittavalle opiskelijalle useinkaan mahdollista.

Korkeakoulujen eurooppalainen järjestö (EURASHE) korostaa politiikassaan liikkuvuuden eli opiskelija- ja opettajavaihtojen tärkeyttä korkeakoulusektorilla ja kaikilla tutkinnon tasoilla. Järjestö ottaa kuitenkin myös kantaa ns. kotikansainvälistymiseen, koska kaikki opiskelijat eivät halustaan huolimatta pysty lähtemään ulkomaiseen vaihtoon. Tämä tilanne on nimenomaan useimmiten YAMK-opiskelijoilla. EURASHE korostaa, että korkeakoulujen pitäisi varmistaa, että koulutukseen sisältyy opiskelijavaihtojen lisäksi myös muita kansainvälistymisen elementtejä, kuten vieraskielistä opetusta, ulkomaalaisten ja suomalaisten opiskelijoiden integraatiota sekä kansainvälisen ulottuvuuden sisällyttämistä opetukseen ja opetussuunnitelmaan. Myös uusia teknologioita tulisi hyödyntää koulutuksen kansainvälistämisessä. (Eurashe, 13.)

Tässä työssä selvitän Karelia-ammattikorkeakoulun (Karelia-amk) ylempien ammattikorkeakoulututkintojen kansainvälisyyden nykytilaa tilastojen, kyselyjen sekä eri henkilöstöryhmille suunnattujen ideointityöpajojen avulla. Pyrin löytämään kehittämissuunnitelmia tutkimuksen, olemassa olevan teorian ja oman työkokemuksen pohjalta.

Ylempien ammattikorkeakoulututkintojen kansainvälisyyteen tulisi kiinnittää huomiota. Samat kansainvälistymisen elementit eivät sovellu perustutkintoa suorittaville ja YAMK-tutkintoa suorittaville opiskelijoille. YAMK-opiskelijoiden profiili on erilainen. Opiskelijat ovat työssä käyviä, perheellisiä ja opiskelu ei ole täysipäiväistä. Näin ollen esim. pitkään opiskeluvaihtoon lähteminen ei juurikaan ole mahdollista. Tässä opinnäytetyössäni pyrin löytämään YAMK-opiskelijoille sopivia kansainvälistymisen muotoja.

Kansainvälisyystaidot nähdään usein kielitaitona ja kulttuurisena osaamisena. On tärkeää muistaa, että kansainvälisyystaitoihin lasketaan myös muita työelämässä tarvittavia valmiuksia, kuten ongelmaratkaisutaitoja, epävarmuuden sietokykyä ja vuorovaikutustaitoja. Työelämässä, alasta riippumatta, täytyy tulla toimeen erilaisten, eritaustaisten ihmisten kanssa ja ajatella asioita omaa kokemuspiiriä laajemmin. Kansainväliset kokemukset tutkitusti parantavat työllistymismahdollisuuksia. Kansainvälistymisellä on myös laajempi merkitys. On tärkeää nähdä itsensä osana globaalia maailmaa, ymmärtää eri kulttuureja uskomuksineen ja tapoineen. (Opetushallitus 2019.)

Akavan (korkeakoulutettujen työmarkkinakeskusjärjestö) laatiman osaamisstrategian mukaan:

Korkeakoulujen on vastattava kiihtyvään kansainvälistymiseen. Opiskelijoiden, opettajien, tutkijoiden ja vastavalmistuneiden mahdollisuuksia kansainväliseen liikkuvuuteen tulee parantaa. Samalla Suomeen on houkuteltava lisä kansainvälisiä opiskelijoita, tutkijoita ja opettajia. Koulutusvienti on kasvatettava merkittäväksi vientituotteeksi.

Kaikkiin korkeakoulututkintoihin on sisällytettävä kansainvälisyyttä tukevia opintosisältöjä globaalin osaamispääoman kasvattamiseksi.

(Akava 2018.)

1.1 Opinnäytetyön tausta

Lähtökohta opinnäytetyölle kumpuaa paitsi omasta työstäni 17 vuoden ajan Karelia-ammattikorkeakoulun kansainvälisten asioiden suunnittelijana niin myös opiskelijan kokemuksesta YAMK-koulutuksen kansainvälistymisen suhteen. Perusteena opinnäytetyön aihevalinnassa oli myös Korkeakoulujen

Arviointineuvoston tekemän auditoinnin palautteessa ollut kritiikki Karelia-amk:n ylempien tutkintojen kansainvälisyyden tilasta. Raportissa todettiin seuraavaa:

Strategian ja vision mukainen vahva kansainvälisyys ilmenee epätasaisesti eikä ole riittävän eksplisiittistä laatu järjestelmän kaikissa osissa. Opiskelijaryhmien tyytyväisyys opintojensa kansainvälisyyteen ja saamansa laadullisen palautteen määrään vaihteli ryhmien välillä. Työelämäkytköksiin hankkimiseen ja TKI-toiminnan integrointiin kaivataan kansainvälisten opiskelijoiden keskuudessa lisää tukea. Erityinen haaste on ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon kansainvälisyyden vahvistaminen. (Taatila ym. 2018, 60.)

Opetus- ja kulttuuriministeriö on laatinut korkeakoulutuksen ja tutkimuksen kansainväliset linjaukset vuosille 2017 – 2025. (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2017.) Linjausten mukaan:

Suomalaisesta korkeakoulusta valmistuvalla pitää olla kyky ja halu toimia kansainvälisessä, monikulttuurisessa toimintaympäristössä ja ymmärtää erilaisuutta, globaaleja haasteita ja kestävästä yhteiskunnan periaatteita. Liikkuvuusjaksojen ja kotikansainvälistymisen tulee sisältyä luonnollisina osina sekä opiskelijan opintoihin että henkilöstön työnkuvaan. (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2017a.)

Linjausten mukaan opiskelijavaihdot Suomesta ja Suomeen edistävät koulutuksen ja tutkimuksen monimuotoisuutta. Tämän vuoksi kaikkien korkeakoulujen tulee laatia selkeät kansainvälisen toiminnan tavoitteet ja toimenpiteet, joissa korostuu vaihtojen laatu ja suunnitelmallisuus.

YAMK-koulutuksella on omat erityispiirteensä, joiden vuoksi se eroaa muusta korkeakoulukoulutuksesta. Se on aikuiskoulutusta, jossa opiskelijoilla tulee olla aiempi soveltuva korkeakoulututkinto, sekä vähintään kahden vuoden työkokemus. Opiskelijoiden ikävariaatio on suuri ja opintojen aikana he joutuvat jakamaan aikansa opiskelun, työn ja muun elämän kesken. Opiskelu on lisäksi pääsääntöisesti osa-aikaista. Mm. näiden seikkojen vuoksi samat kansainvälistymisen muodot perustutkinto-opiskelijoille ja YAMK-opiskelijoille ei ole soveltuvia. Siksi on tärkeää laatia omat kansainvälistymisen tavoitteet ja linjaukset YAMK-koulutuksille.

Lähtökohtana työlleni ovat korkeakoulujen ja Karelia-amk:n kansainvälistä toimintaa ohjaavat mekanismit ja asiakirjat: opetus- ja kulttuuriministeriön

asettamattavat tavoitteet ylemmille amk-tutkinnoille, ammattikorkeakoulujen rahoitusmittarit, suomalaisten korkeakoulujen kansainvälistymisen linjaukset, YAMK-koulutusten osaamistavoitteet kansainvälistymisen suhteen, Karelia-amk:n strategia ja kansainvälistymissuunnitelma sekä kansainvälistymisen läpileikkaavan ryhmän suunnitelma.

Lakiasetuksessa ammattikorkeakouluille on ylemmille ammattikorkeakouluille asetettu neljä tavoitetta. Yksi tavoitteista on saavuttaa oman alan työtehtäviin sekä kansainväliseen yhteistyöhön vaadittava hyvä viestintä- ja kielitaito. (Valtioneuvoston asetus ammattikorkeakouluista 1129, 2014.)

Ammattikorkeakoulujen rahoitukseen vaikuttavia indikaattoreita kansainvälistymiseen liittyen vuoteen 2020 saakka ovat kansainvälisessä opiskelu- ja harjoitteluvaihdossa suoritettavat opintopisteet (koskee sekä Suomesta ulkomaille että ulkomailta Suomeen tulevia vaihto-opiskelijoita) sekä henkilöstön kansainvälinen liikkuvuus (Suomesta ulkomaille ja ulkomailta Suomeen).

Ammattikorkeakoulujen rahoituksen mittarit muuttuvat vuonna 2021. Kansainvälisyyttä ei uudessa mallissa mitata enää erillisinä toimintoina, vaan kansainvälisyys sisältyy strategiarahoituksen piiriin. Opetushallitus on koonnut kv-foorumin, jonka tehtävänä on laatia joitain kansainvälisyyttä osoittavia kriteereitä korkeakoulujen ohjaukseen. (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2019.)

Kaikissa Karelia-amk:n ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon opetussuunnitelmissa, tutkinnon osaamisvaatimuksissa on asetettu kansainvälisyysosaamiselle seuraavia tavoitteita:

- Kykenee kansainväliseen viestintään työtehtävissään ja toiminnan kehittämisessä
- Osaa toimia kansainvälisissä toimintaympäristöissä
- Osaa ennakoida kansainvälisyyskehityksen vaikutuksia ja mahdollisuuksia omalla ammattialallaan. (Karelia-ammattikorkeakoulu, 2019a.)

Työni tehtävänä on löytää YAMK-tutkinnoille sopivia keinoja, joilla tavoitteet kv-kompetensseihin liittyen saavutettaisiin.

1.2 Opinnäytetyön tavoitteet

Opinnäytetyön tavoitteena on selvittää Karelia-ammattikorkeakoulun YAMK-koulutusten kansainvälisyyden nykytila ja tuoda esiin kehittämideoita ja toimenpide-ehdotuksia, jotta koulutuksen laatu lisääntyisi ja koulutukselle asetetut kansainvälistymisvaatimukset täyttyisivät. Tavoitteena on paitsi opiskelijatytyväisyyden parantuminen niin myös opetushenkilöstön kansainvälisten kontaktien lisääntyminen ja kansainvälisyysvalmiuksien systemaattinen kehittyminen.

Ylemmän amk-koulutuksen profiiliin vuoksi opiskelijoilla on hankalampaa lähteä esimerkiksi pitkään opiskelijavaihtoon ulkomaille ja hyödyntää olemassa olevia vaihto-ohjelmia, kuin perustutkinto-opiskelijoilla. Näin ollen kansainvälisessä opiskelijavaihdossa suoritettujen opintopisteiden määrä ei ole kovin korkea YAMK-koulutusten osalta.

Tampereen ammattikorkeakoulussa tehty opinnäytetyö osoittaa, että vain pieni osa aikuisopiskelijoista on käynyt opintojensa aikana edes lyhyessä (alle 3kk) opiskelijavaihdossa ulkomailla. Esteinä ovat tutkimuksen mukaan olleet perhesyyt, ansiotulon menetys, asunto- ym. käytännön järjestelyt. (Räikkönen & Koukka, 2013, 32-33.)

1.3 Opinnäytetyön rakenne

Opinnäytetyön teoreettinen osio käsittelee korkeakoulujen kansainvälisyyttä sekä erityisesti ylempien ammattikorkeakoulututkintojen kansainvälisyyttä ja siihen liittyviä ohjausmekanismeja. Tutkimusmenetelmiä käsittelevässä osiossa esittelen kehittämistyön lähestymistavan ja tiedonhankinnan menetelmät. Siinä vertailen kahta mahdollista lähestymistapaa, sekä perustelen, miksi toimintatutkimus valikoitui lähestymistavaksi ja millaisia tiedonhankinnan menetelmiä työssäni käytän. Karelia-ammattikorkeakoulun kansainvälisyydestä kertovan osion jälkeen käyn läpi kehittämistyön etenemistä, tutkimuksen toteutusta ja tutkimuksen tuloksia. Tutkimusten tulosten esittelyn jälkeen teen kehittämissuhteita YAMK-koulutusten kansainvälistämiseksi, arvioin

tutkimuksessa käytettyjä menetelmiä sekä tutkimuksen luotettavuutta. Lopuksi pohdin mahdollisia jatkotutkimusaiheita.

2 Kansainvälisyys korkeakouluissa

2.1 Korkeakoulutuksen kansainvälisyys

Korkeakoulut sekä niiden tutkimus ja innovaatiotoiminta ovat merkittävässä roolissa yksilön henkilökohtaisen kasvun sekä yhteiskunnan kehittymisen kannalta. Korkeakoulut ovat osaltaan kasvattamassa osaamispääomaa ja sitoutuneita kansalaisia, joita Eurooppa tarvitsee työpaikkojen luomiseen, talouden kasvuun sekä vaurauteen. Korkeakoulut ovat oleellisia Eurooppastrategian jalkauttajia ja kestäväen kehityksen edistäjiä. (European Commission 2017a, 2.)

Kiihtyvä globalisaatio asettaa maailman uusien haasteiden eteen. Myös koulutuksen tulee olla mukana tässä kehityksessä. OECD:n julkaisun mukaan koulutuksella on merkittävä rooli globalisaation tuomissa haasteissa. Koulutuksella on varmistettava opiskelijoiden taitojen ja valmiuksien kehittyminen vastaamaan globalisaation tuomiin haasteisiin, kuten ilmaston muutoksen torjuntaan ja epätasavertaisuuden poistamiseen. (OECD 2019, 11.)

Opetushallituksen teettämän selvityksen mukaan työnantajat eivät kaikissa tapauksissa arvosta ulkomailla opiskelua sellaisenaan, mutta pitävät siellä kertyneitä taitoja kuitenkin rekrytointitilanteessa valtteina. Näitä osaamisia ovat: sitkeys, tuottavuus ja uteliaisuus. Tutkitusti nämä edellä mainitut taidot paranevat tai karttuvat ulkomaan jakson aikana. (Siivonen 2013, 43.)

Euroopan vision 2025 mukaan Euroopan tulisi olla vuoteen 2025 mennessä sellainen, jossa opiskelu ja tutkimuksen tekeminen ei ole valtioiden rajoista

riippuvaista ja missä oman äidinkielen lisäksi pystytään puhumaan kahta muutakin kieltä. Konkreettisia toimenpiteitä tavoitteiden saavuttamiseksi ovat mahdollistaa opiskelija- ja opettajavaihdot kaikille, poistaen opintojen hyväksilukujen esteet, opetussuunnitelmien modernisointi, kielikoulutuksen lisääminen, yhteisten eurooppalaisten tutkintojen luominen, koulutuksen digitalisaatioon panostaminen, opettajien kv-valmiuksien kehittäminen. (European Commission 2017b.)

Euroopan komissio tukee koulutuksen kansainvälistämistä Euroopassa Erasmus+ -ohjelman avulla. Ohjelma tukee pääsääntöisesti opiskelijoiden ja opetushenkilökunnan kansainvälisiä vaihtoja. Toukokuussa 2018 komissio teki päätöksen kaksinkertaistaa Erasmus+ -ohjelman rahoituksen seuraavalle Erasmus+ -kaudelle eli vuosille 2021-2027. (European Commission 2018.)

Opetus- ja kulttuuriministeriön korkeakoulutukselle ja tutkimuksille laatimat kansainvälistymisen linjaukset velvoittavat korkeakouluja tiettyihin toimenpiteisiin kansainvälisyyden suhteen. Korkeakoulujen on laadittava vuoteen 2020 mennessä selkeät tavoitteet kansainväliselle toiminnalle ja sen tukemiselle. Kaikkiin korkeakoulututkintoihin on sisällytettävä kansainvälisten valmiuksien luomista edistävä opiskelu-, tutkimus- tai harjoittelujakso ulkomailla tai kansainvälisessä ympäristössä tapahtuva ja kulttuurienvälistä vuorovaikutusta sisältävä jakso. Korkeakoulujen on myös oltava valmiita vastaanottamaan vastavuoroisuuden nimissä yhä enemmän ulkomaalaisia vaihto-opiskelijoita. (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2017a, 10.)

Opetus- ja kulttuuriministeriö teetti selvityksen siitä, kuinka koulutukseen liittyvät ulkomaan vaihdot saataisiin kaksinkertaistumaan (Suomesta ulkomaille). Selvityksen johtopäätöksenä esitettiin konkreettisia suosituksia kansainvälistymisen kaksinkertaistamiseksi vuoteen 2030 mennessä. Selvityksessä suositeltiin mm. kansainvälistymisstrategian laatimista kaikille kouluasteille, resurssien lisäämistä kansainvälistymisen tukipalveluille ja poikien ja miesten vähäisen vaihtoihin osallistumisen syitä tulee selvittää. Opettajien

kansainvälistymisosaamista tulee laajentaa mm. lisäämällä kansainvälisiä vaihtomahdollisuuksia ja lisäämällä täydennyskoulutusta. Perheellisten opiskelijoiden vaihtomahdollisuuksia tulee mahdollistaa nostamalla vaihdon apurahaa niin, että myös perheenjäsenet pääsevät lähtemään vaihtoon. (Teeri 2019, 34-35.)

2.2 Korkeakoulujen kansainvälisyyden mittarit

Ammattikorkeakoulujen rahoitusmallissa, joka on voimassa vuoden 2020 loppuun saakka, on kansainvälisyyden osalta mittareina kansainvälinen opiskelija- ja harjoittelijaliikkuvuus eli ulkomaan vaihtojaksot, sekä henkilöstön kansainvälinen liikkuvuus.

Kuvio 1. Ammattikorkeakoulujen rahoitusmalli 2017-2020 (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2017b).

Opiskelijoiden ulkomaan vaihtojaksot mitataan vaihdon aikana suoritettujen opintopisteiden määrässä ja sen osuus kokonaisrahoituksesta on 2%. Henkilöstövaihdot lasketaan vaihdon päivien mukaan ja osuus kokonaisrahoituksesta on 1% (kuvio 1).

Kuvio 2. Ammattikorkeakoulujen rahoitusmalli vuodesta 2021 alkaen (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2019).

Uudessa, 1.1.2021 voimaan tulevassa rahoitusmallissa (kuvio 2) kansainvälisyyden osuutta ei enää erikseen mainita, vaan kansainvälisyys sisältyy strategiarahoitukseen, joka on 5% ammattikorkeakoulun saamasta kokonaisrahoituksesta. Strategiarahoituksen piiriin kuuluu kansainvälisyyden lisäksi myös muita ammattikorkeakoulun strategisia valintoja.

2.3 Korkeakoulujen laadun arviointi

Suomessa yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen arvioinnista vastaa Kansallinen koulutuksen arviointikeskus (Karvi). Laki velvoittaa korkeakouluja osallistumaan toiminnan ja laatujärjestelmän arviointiin. (Kansallinen koulutuksen arviointikeskus 2020.)

Vuonna 2018 Karelialle tehdyn laatuarvioinnin tuloksena kansainvälisyys oli nostettu yhdeksi kehittämiskohteeksi. Arvioinnin palautteessa sanottiin seuraavaa:

Strategian ja vision mukainen vahva kansainvälisyys ilmenee epätasaisesti eikä ole riittävän eksplisiittistä laatu järjestelmän kaikissa osissa. Opiskelijaryhmien tyytyväisyys opintojensa kansainvälisyyteen ja saamansa laadullisen palautteen määrään vaihteli ryhmien välillä. Työelämäkytköksen hankkimiseen ja TKI-toiminnan integrointiin kaivataan kansainvälisten opiskelijoiden keskuudessa lisää tukea. Erityinen haaste on ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon kansainvälisyyden vahvistaminen. (Kansallinen koulutuksen arviointikeskus 2018, 5).

2.4 YAMK-koulutusten kansainvälisyys

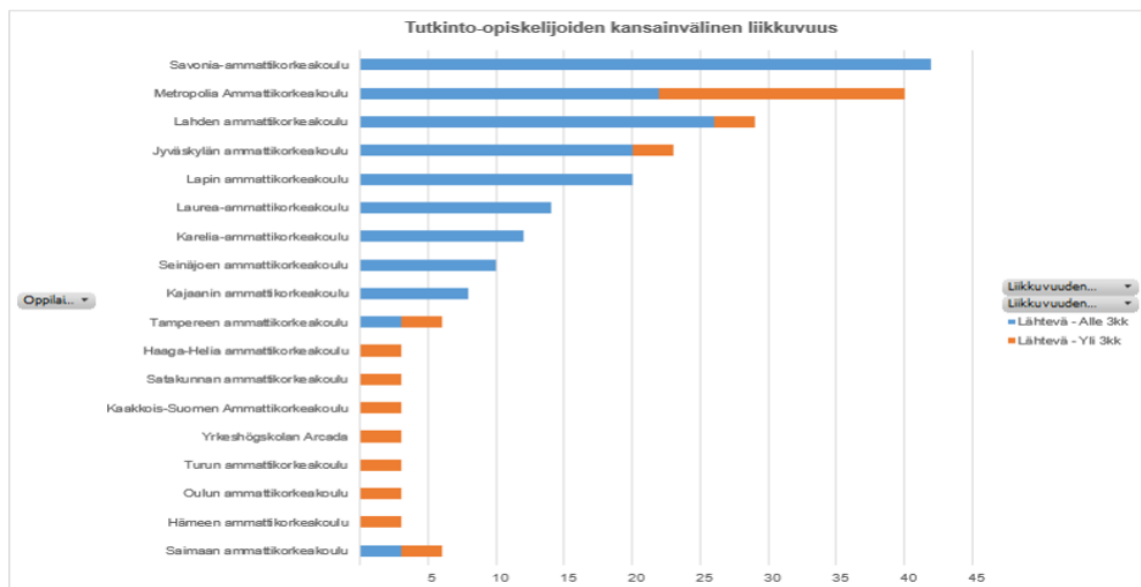
Aiempiä tutkimuksia aiheeseen liittyen ovat tehneet mm. Sanna Suominen pro gradu -tutkielman Jyväskylän yliopistosta sekä Räikkönen ja Koukka opinnäytetyön Tampereen ammattikorkeakoulusta. Suominen työssä korostuu pedagogiikka ja erityisesti se, millaisia kansainvälistymisvalmiuksia YAMK-opiskelijat saavat opintojensa aikana. Räikkönen ja Koukka selvittivät aikuisopiskelijan kansainvälistymisen haasteita. (Suominen 2011 ja Räikkönen & Koukka 2013.)

Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvoston julkaiseman teoksen mukaan YAMK-koulutusten yleiset kv-kompetenssit ovat seuraavia: ”omaa oman alan työtehtävissä ja kehittymisessä tarvittavan yhden tai kahden vieraan kielen kirjallisen ja suullisen taidon, ymmärtää kulttuurieroja ja kykenee toimimaan kansainvälisessä työ- ja toimintaympäristössä, osaa soveltaa oman alansa kansainvälistä tietoa ja osaamista, omaa yleiskuvan ammatillisen tehtäväalueen asemasta ja merkityksestä kansainvälisessä toimintaympäristössä.” (Arene 2006, liite 4.)

YAMK-koulutusten kansainvälisyyttä mitataan ja tilastoidaan toteutuneilla kansainvälisen vaihdon jaksoilla. Opetushallinnon ylläpitämässä Vipunen - tietokannassa on kerättyä YAMK-koulutusten kansainvälisyyteen liittyvää

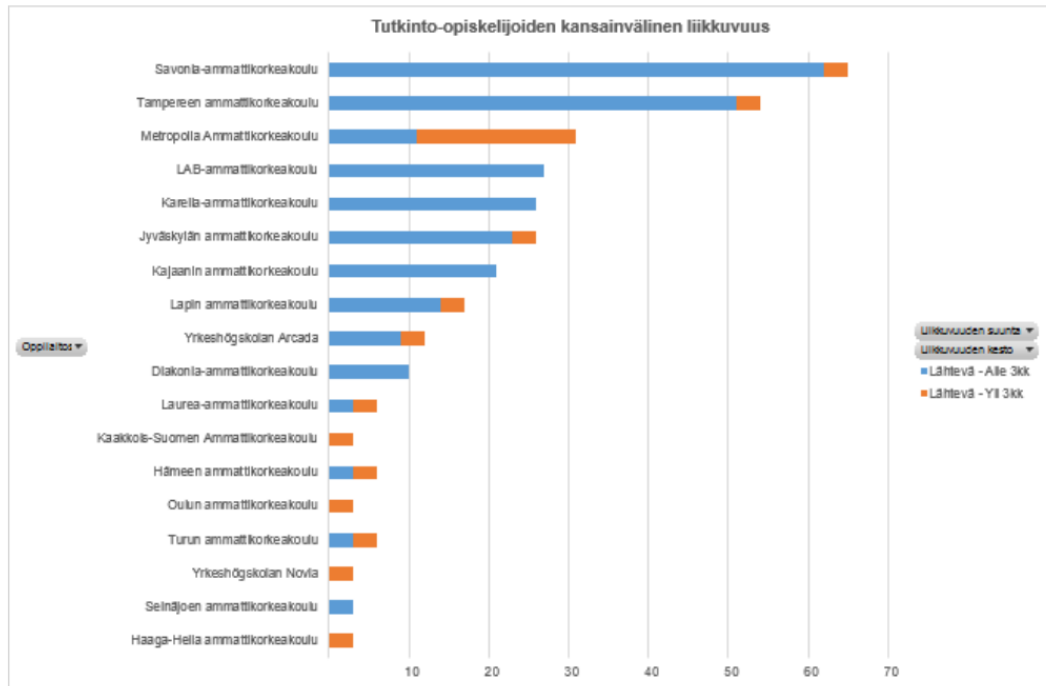
tilastotietoa. Alla olevissa kaavioissa on vertailtu eri ammattikorkeakoulujen YAMK-koulutusten kansainvälisyyttä vuosina 2017 - 2019.

YAMK-koulutusten kansainvälisyys tilastojen valossa v.2017

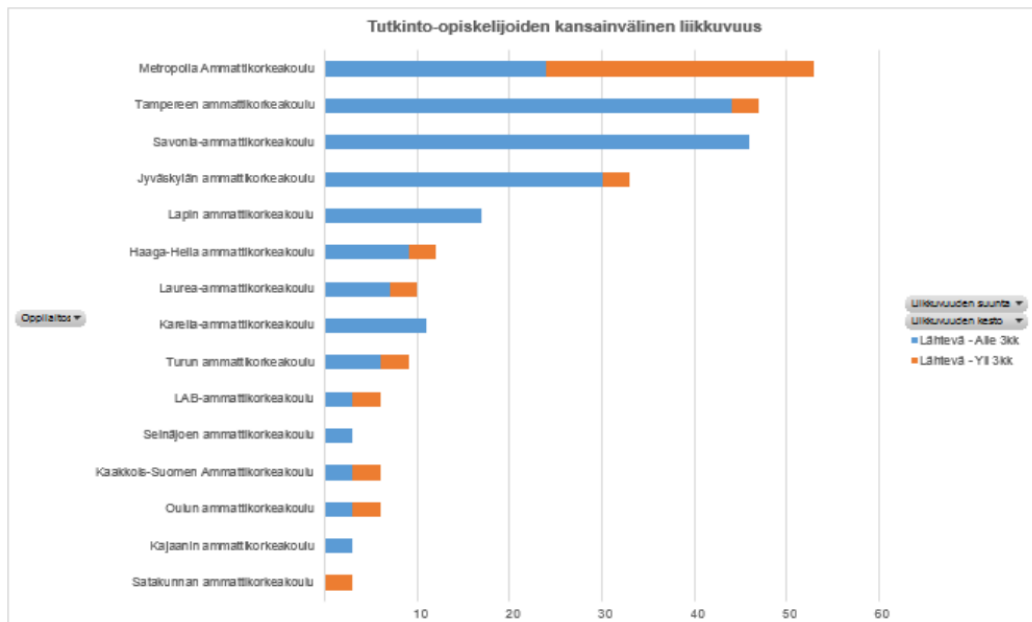
Kuvio 3. YAMK-koulutusten kansainvälisyys tilastojen valossa v.2017 (Opetushallitus Vipunen 2020).

Vuonna 2017 Karelia-amk:sta ei lähtenyt yhtään YAMK-opiskelijaa pitkään opiskeluvaihtoon, mutta lyhyisiin vaihtoihin lähteneiden määrä oli absoluuttisena lukuna valtakunnan tasolla seitsemänneksi korkein. Jos määrä suhteutettaisiin korkeakoulun kokoon, olisi Karelia-amk ollut vaihtomäärissä Suomen kärkeä (kuvio 3).

Kuvio 4. YAMK-koulutusten kansainvälisyys tilastojen valossa v.2018 (Opetushallitus Vipunen 2020).

Vuonna 2018 Kareliasta ei lähtenyt yhtään YAMK-opiskelijaa pitkään vaihtoon, mutta lyhyiden vaihtojen määrässä sijoitus oli absoluuttisena lukuna Suomen ammattikorkeakouluista neljänneksi korkein. Korkeakoulun kokoon suhteutettuna lyhyeen vaihtoon lähteneiden määrä on Suomen paras. (kuvio 4).

Kuvio 5. YAMK-koulutusten kansainvälisyys tilastojen valossa v.2019 (Opetushallitus Vipunen 2020).

Vuonna 2019 edelleenkin Kareliasta ei lähtenyt yhtään YAMK-opiskelijaa pitkään vaihtoon ulkomaille, mutta lyhyeen vaihtoon lähtevien määrä on valtakunnan tasolla ollut edelleen hyvä. Karelia-amk:sta lyhyeen vaihtoon lähteneiden määrä oli Suomen kuudenneksi paras sijoitus ja edelleen korkeakoulun kokoon suhteutettuna Suomen kärkikaksikossa (kuvio 5).

3 Kansainvälisyys Karelia-ammattikorkeakoulussa

Karelian kansainvälisen toiminnan perustana toimii ammattikorkeakoululle laadittu strategia. Karelia-ammattikorkeakoulun strategiassa 2016 - 2020 oli kansainvälisyys määritelty läpileikkaavaksi teemaksi yhdessä digitalisaation ja yrittäjyyden kanssa. Tavoitteena oli mm. kasvattaa opiskelijavaihdon määriä kaksinkertaiseksi, tarjota laajaa englanninkielistä tarjontaa ja huomioida maahanmuuttajien ja heidän kotouttamisen tarpeita. Myös henkilöstön kansainvälisyysosaamisen kasvattaminen oli tavoitteena. (Karelia-ammattikorkeakoulu 2019b, 10-11.). Vuosiksi 2020 - 2030 on laadittu uusi strategia, jossa kansainvälisyys on otettu huomioon seuraavalla tavalla:

Vastaamme väestön ikääntymisen, työvoiman saatavuuden ja työn murroksen haasteisiin vahvistamalla alueen ja korkeakoulun kansainvälisyyttä. Kasvatamme merkittävästi kansainvälisen rahoituksen määrää Karelian tutkimus- ja kehittämistoiminnassa. Vahvistamme koulutusperäistä maahanmuuttoa yhteistyössä alueen yritysten, koulutusorganisaatioiden ja muiden kumppaneiden kanssa. Kehitämme työelämätarpeita vastaavaa englanninkielistä tutkinto- ja muuntokoulutusta, johon sisältyy vahva suomen kielen opetus sekä kotouttamisen ja työllistymisen tuki. Rakennamme koulutusperäistä maahanmuuttoa tukevia koulutus- ja työllistymispolkuja muiden koulutusorganisaatioiden kanssa. Luomme Kareliasta aidosti kansainvälisen ja verkottuneen korkeakouluyhteisön. (Karelia-ammattikorkeakoulu 2020.)

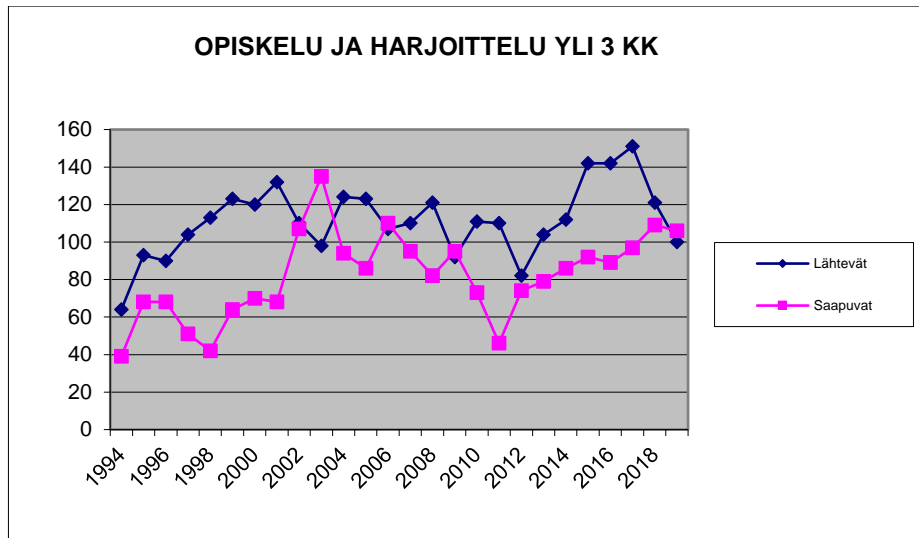
Strategian lisäksi Kareliassa on laadittu kansainvälistäminen kehittämissuunnitelma vuosille 2017 - 2020. Suunnitelma vahvistetaan kerran

vuodessa ja se pitää sisällään keskeiset toimenpiteet, vastuuhenkilöt ja aikataulut koulutuksittain. Kehittämissuunnitelma pitää sisällään strategian mukaisia tavoitteita ja niille toimenpiteitä sekä vastuutahoja. Tavoitteina oli mm. henkilöstön kansainvälisyysosaamisen vahvistaminen ja opiskelijaliikkuvuuden kaksinkertaistaminen opiskelijaohjauksen ja tukipalveluiden uudelleen organisoinnilla. (Karelia-ammattikorkeakoulu 2017.)

Tämän lisäksi laadittiin vuonna 2015 koulutuksen kansainvälistämisen suunnitelma vuosille 2015 - 2020, jossa määriteltiin erikseen kunkin koulutuksen kansainvälistymisen tavoitteet ja vastuutahot. Ylempien ammattikorkeakoulututkintojen osalta kehittämistoimenpiteinä oli kirjattu mm. englanninkielisen opetustarjonnan kehittäminen, lyhyiden opiskelijavaihtojaksojen mahdollistaminen ja ulkomaisten yhteistyökorkeakoulujen kartoittaminen. (Karelia-ammattikorkeakoulu 2015.)

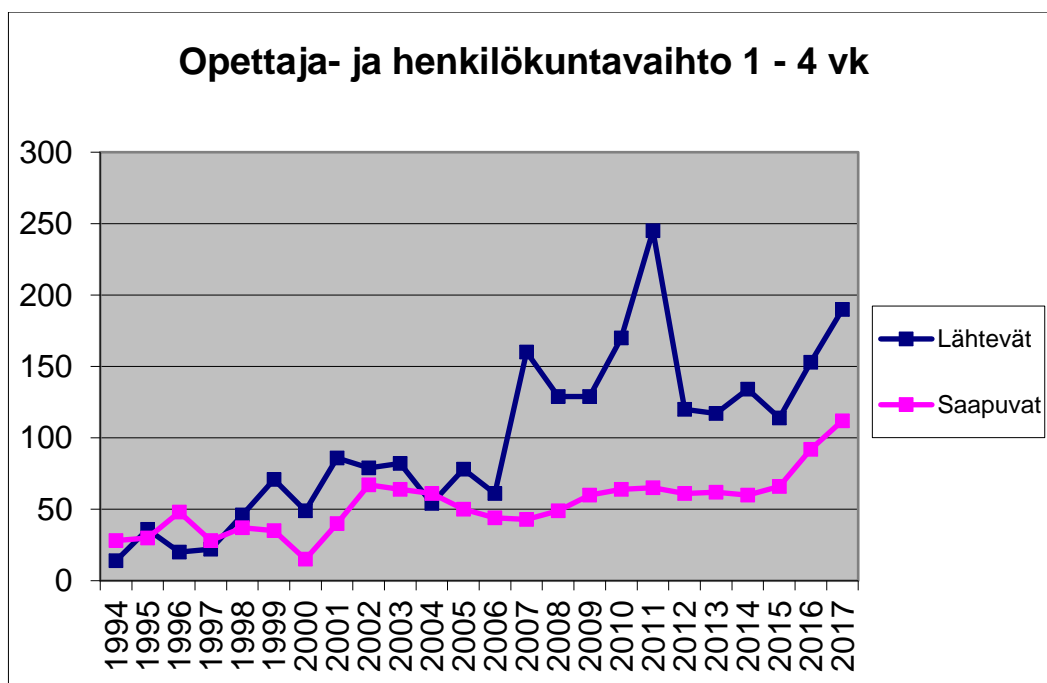
Karelia-ammattikorkeakoululla on laaja ulkomaalaisten yhteistyökorkeakoulujen verkosto, jonka puitteissa tehdään yhteistyötä mm. opiskelija- ja opettajavaihtojen saralla sekä opetussuunnitelmayhteistyötä. YAMK-koulutukset eivät kuitenkaan vielä ole käyttäneet tätä verkostoa kansainvälistymisen tukena.

Korkeakoulujen kansainvälistä toimintaa mitataan opiskelijavaihdossa olleiden opiskelijoiden määrällä sekä opettaja- ja henkilöstövaihdossa olleiden henkilöiden määrällä sekä vuodesta 2017 alkaen vaihdossa suoritettujen opintopisteiden määrällä sekä henkilöstövaihdon keston mukaan. (Opetushallitus Vipunen 2020.)

Kuvio 6. Karelia-ammattikorkeakoulun liikkuvuuden kehitys 1994 - 2019.

Kuvio 6. kuvaa Karelia-ammattikorkeakoulun pitkän (yli 3kk kestävä) opiskelija- ja harjoittelijavaihdon määrien kehitystä vuosien 1994 - 2019 aikana. Kuvioista nähdään, että vaihtoon lähteneiden opiskelijoiden määrä on ollut laskusuunnassa vuodesta 2017 lähtien, kun vastaavasti Kareliaan saapuneiden vaihto-opiskelijoiden määrä on ollut nousussa vuodesta 2017 lähtien. Ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneita opiskelijoita ei ole ollut kertaakaan vuosien 1994 - 2019 aikana pitkässä opiskelijavaihdossa, eikä Karelian YAMK-koulutukseen ole saapunut yhtään vaihto-opiskelijaa.

Kuvio 7. Opettaja- ja henkilökuntavaihtojen kehitys 1994 - 2017.

Opettaja- ja henkilökuntavaihtojen määrissä (kuvio 7) on viime vuosina tapahtunut kasvua. Tosin kaikista opettajavaihdoista YAMK-opettajia on ollut vuosittain vaihdossa vain muutamia. Vuoden 2017 jälkeen opettajavaihtoja ei olla enää tilastoitu vaihtoon lähteneiden tai Suomeen saapuneiden opettajien määränä, vaan vaihdon keston mukaan. Näin ollen vuosilta 2018 ja 2019 tilastotietoja ei saatu samaan kuvioon.

4 Lähestymistapa ja tiedonhankinnan menetelmät

4.1 Lähestymistavan valinta

Vertailen kahta eri lähestymistapaa: toimintatutkimusta ja tapaustutkimusta, jotka voisivat soveltua opinnäytetyöhöni. Perustelen, miksi toimintatutkimus valikoitui opinnäytetyöni lähestymistavaksi.

Toimintatutkimuksessa tutkija osallistuu myös itse työyhteisön edustajien kanssa ongelman ratkaisemiseen yhteisön toimintaan osallistumalla. (Eskola & Suoranta 2000, 127.) Menetelmäopintojen luentoaineiston mukaan toimintatutkimus on pääosin laadullisen tutkimuksen suuntaus, jolla pyritään kehittämään kohteena olevaa organisaatiota vaikuttamalla sen toimintatapoihin. ”Siinä on keskeistä vaikuttamisen pyrkimys ja toisaalta tutkijan osallistuminen toimintaan ja mukanaolo organisaation arkipäivässä.” (Wrange 2017.)

Kananen näkee toimintatutkimuksen toimijoista kumpuavana voimana ja toimintana, eikä ulkoapäin annettuina käskyinä tai toimintaohjeina (Kananen 2009, 9). Metsämuuronen puolestaan määrittelee toimintatutkimuksen siten, että siinä pyritään kehittämään joitain käytäntöjä paremmiksi tai ratkaisemaan jokin käytännön haaste. Usein kyseessä on koko työyhteisön tai organisaation muutosprosessi, johon vaaditaan sitoutuminen kaikilta osapuolilta. (Metsämuuronen 2008, 29.)

Tapaustutkimuksessa tutkitaan usein yksittäistä tapahtumaa, prosessia, tuotetta tai esimerkiksi henkilöstöryhmää. Tapaustutkimus sopii lähestymistavaksi kehittämistyöhön, jonka tavoitteena on tuottaa kehittämissuhteita mm. tuotteen, palvelun tai toiminnan parantamiseksi. Tapaustutkimuksessa on tavoitteena tuottaa syvällistä ja yksityiskohtaista tietoa suppeasta kohteesta sen sijaan, että tuottaisi laajasta aiheesta vähän tietoa. (Ojasalo, Moilanen & Ritalahti 2014, 52-53.) Wrangen luentoaineiston mukaan tapaustutkimus ei varsinaisesti kehitä tutkittavaa kohdetta, mutta voi löytää siitä kehittämiskohteita (Wrangle 2017).

Kun vertailin näitä kahta lähestymistapaa: tapaus- ja toimintatutkimusta ja niiden soveltuvuutta opinnäytetyöhöni, päädyin siihen, että opinnäytetyöni täyttää pääpiirteiltään toimintatutkimuksen piirteet, sillä sen avulla pyritään ratkaisemaan käytännön ongelmia, saamaan aikaan muutoksia ja saamaan uutta tietoa kehittämiskohteena olevasta asiasta. Lisäksi tutkijana pyrin kehittämään toimintaa yhdessä työyhteisön jäsenten kanssa. Toisaalta siinä on myös tapaustutkimuksen piirteitä, sillä tarkoitukseni on tuottaa tutkimuksen keinoin kehittämisehdotus tai ideoita YAMK-koulutusten kansainvälistämiseksi. (Ojasalo ym. 2009, 37.)

Opinnäytetyöni aluksi kartoitin Karelia-amk:n YAMK-tutkintojen kansainvälisyyden nykytilaa erilaisin tiedonkeruumenetelmin. Tämän jälkeen keräsin tietoa asiakkaiden eli opiskelijoiden sekä henkilökunnan kokemuksista, toiveista ja tavoitteista kansainvälisyyden suhteen. Lisäksi tein kyselyn eri ammattikorkeakouluille, jotta sain benchmarking –aineistoa kehittämistyön pohjaksi. Aineiston keruun ja analysoinnin jälkeen, aloitin työpajat eri henkilöstöryhmien kanssa. Työpajoilla pyrin saamaan visioita ja kehittämissuhteita varsinaisten kehittämissuhteiden laatimisen pohjaksi. Tässä vaiheessa opinnäytetyöni oli lähellä ennakkoinnin lähestymistapaa, sillä ennakkointiin kuuluvat tulevaisuuden luotaus ja tulevaisuuden suunnittelu. (Ojasalo ym, 2009, 80.)

4.2 Tiedonhankinnan menetelmät

Käytin työssäni tiedonhankintaan dokumenttianalyysiä, kyselyitä, benchmarkausta sekä aivoriihityöskentelyä. Opinnäytetyöni aluksi keräsin tietoa nykytilan kartoitukseen. Kysyin opiskelijoiden ja henkilökunnan kokemuksia ja ajatuksia YAMK-koulutuksen kansainvälistymisen suhteen Webropol-kyselynä. Lisäksi keräsin numeerista tietoa siitä, kuinka moni YAMK-opiskelija on käynyt tutkintonsa aikana ulkomaan vaihdossa ja kuinka paljon he ovat suorittaneet opintopisteitä ulkomailla. Henkilöstön osalta tarkastelin vaihtomääriä sekä meiltä ulkomaille lähteneiden opettajien että Kareliaan saapuneiden ulkomaalaisten opettajien osalta. Nämä ovat asioita, jotka vaikuttavat Karelia-ammattikorkeakoulun rahoitukseen kansainvälistymisen saralla v.2020 saakka.

Opiskelijoille suunnatulla kyselyllä pyrin selvittämään miten koulutus tukee opiskelijan kansainvälistymisvalmiuksien kehittymistä, onko koulutuksessa riittävästi kansainvälistymiselementtejä (vieraskielistä opetusta, ulkomaalaisia vierailijoita/opettajia, opetettavan aihealueen kansainvälistä vertailtavuutta, monikulttuurisuusopintoja, mahdollisuus ulkomaan jaksoon) ja mitä toiveita opiskelijoilla on kansainvälistymisen suhteen.

Opetushenkilöstölle suunnatulla kyselyllä pyrin saamaan selville opettajan kokemuksia YAMK-koulutuksen kansainvälisyydestä, opetussuunnitelmien kansainvälisyyteen liittyvistä sisällöistä, ulkomaan vaihtomahdollisuuksista sekä opettajan kansainvälisyysosaamisen tilasta. Pyydän opettajilta myös avointa palautetta ja kehittämisideoita.

Seuraavaksi keräsin vertailutietoa muiden Suomen ammattikorkeakoulujen YAMK-koulutusten kansainvälisyydestä. Kysyin, onko korkeakouluissa asetettu strategisia tavoitteita erityisesti YAMK-koulutuksille. Pyysin esimerkkejä, kansainvälisyyden kehittämistoimenpiteistä ja kysyin millaisia tavoitteita koulutusten kansainvälisyydelle on kussakin korkeakoulussa asetettu. Lisäksi kysyin, mahdollistuuko opiskelijoille ulkomaan vaihtojakso ja jos niin miten ja millaista yhteistyötä tekevät ulkomaalaisten yhteistyökorkeakoulujen tai yritysten kanssa.

Kolmannessa vaiheessa järjestin ideointityöpajat Karelia-amk:n koulutuksista vastaaville koulutuspäälliköille, YAMK-koulutusten ohjausryhmälle, kansainvälisyyskoordinaattoriryhmälle ja kansainvälistymisen läpileikkaavalle ryhmälle. Toin näille ryhmille tietoon tekemäni analyysin Karelia-amk:n kansainvälistymisen nykytilasta, opiskelijoille ja henkilökunnalle tekemäni kyselyn tulokset sekä vertailutietoa muista ammattikorkeakouluista. Ryhmien tehtävänä oli pohtia, miten kerättyä tietoa voitaisiin hyödyntää omien YAMK-koulutusten kansainvälistymisen edistämiseksi ja millaisia tavoitteita asialle asetetaan.

Nykytila-analyysia varten keräsin numeerista tietoa YAMK-koulutusten kansainvälisyyden tilasta muutaman viime vuoden ajalta. Tässä käytin menetelmänä dokumenttianalyysia ja tarkemmin sanottuna tilastotietojen hyödyntämistä. Tämän menetelmän tarkoituksena on informaatioarvon lisääminen ja sillä myös luodaan selkeyttä aineistoon, jotta voidaan tehdä luotettavia päätelmiä. (Ojasalo, Moilanen & Ritalahti 2014, 136.) Numeeriset tiedot auttavat myös asettamaan tavoitteita kehittämisen tueksi. Anttila toteaa teoksessaan, että dokumentteja käytetään useimmiten triangulaatiossa eli useamman lähteen samanaikaisessa tai rinnakkaiskäytössä. (Anttila 2005, 204.)

Numeerisen tiedon lisäksi selvitin opiskelijoiden ja henkilökunnan kokemuksia ja toiveita kansainvälistymisen suhteen. Tarkastelen nyt kahta vaihtoehtoista tutkimusmenetelmää edellä mainittujen asioiden selvittämiseksi.

Vilkan (2015) mukaan kyselylomaketutkimus soveltuu parhaiten siinä tapauksessa, että tutkimuksessa käsitellään arkaluontoisia asioita vastauksia tai mikäli tietoa halutaan suurelta ja hajallaan olevalta joukolta. Kyselylomakkeen etu on, että vastaajan anonymiteetti säilyy. Kyselytutkimukseen liittyy kuitenkin myös haittapuolia, kuten mahdollinen alhainen vastausprosentti sekä vastausten mahdollinen viipyminen. (Vilka 2015, 94.)

Haastattelu on joustava tutkimusmenetelmä, sillä siinä on mahdollista toistaa tai tarkentaa kysymystä, oikaista väärinymmärryksiä sekä keskustella

haastateltavan kanssa. Haastattelun etu on, että siinä saadaan mahdollisimman paljon tietoa kyseisestä aihealueesta. (Tuomi & Sarajärvi 2002, 73.)

Haastattelu valitaan tiedonkeruumuodoksi mm. silloin, kun halutaan säädellä kysyttävien aiheiden järjestystä tilanteen mukaan, halutaan enemmän perusteluja vastauksille tai halutaan syventää tai selventää tietoa. Haastattelututkimus antaa myös enemmän joustoa ja tulkinnan vapautta analysointivaiheessa. (Hirsjärvi ym.2009, 204-205.)

Mikäli suorittaisin aineiston keruun haastattelemalla otanta olisi luonnollisesti pienempi, mutta toisaalta vastausprosentti varmasti suurempi. Haastattelututkimuksessa vastaaja pääsisi laajemmin kertomaan ajatuksistaan ja kokemuksistaan. Teemahaastattelu voisi toimia parhaiten, sillä haastattelun aihepiirit on etukäteen määrätty, mutta se on kuitenkin strukturoitua haastattelua vapaampi haastattelun muoto ja kysymysten järjestys sekä laajuus voivat vaihdella, toisin kuin strukturoidussa tai puolistrukturoidussa haastattelussa. (Eskola & Suoranta 2000, 86.)

Mielestäni tähän tarkoitukseen eli nykytila-analyysiin, soveltuu kuitenkin paremmin kyselytutkimus, kuin haastattelu, sillä näin saan todennäköisemmin enemmän vastauksia. Vastaukset antavat vinkkejä, suuntaa ja ideoita kehittämissuunnitelman laatimiseen, mutta eivät ole niin merkittäviä, että pitäisi tehdä syvällisempi analyysi esim. haastattelujen muodossa.

Jotta saisin käyttööni muiden ammattikorkeakoulujen hyvät käytännöt YAMK-koulutusten kansainvälisyyden suhteen, tulen käyttämään vertailukehittämisen (benchmarking) menetelmää, jonka perustana on kiinnostus siihen, miten toiset toimivat ja menestyvät. (Ojasalo, Moilanen & Ritalahti 2014, 186.)

Koska kehittämisideoiden toimeenpanoon tarvitaan useita organisaatiomme jäseniä, aion soveltaa osallistavaa toimintatutkimusta. Osallistava toimintatutkimus on ennen kaikkea yhteisöllinen ja kasvatuksellinen oppimisprosessi. (Jääskeläinen 2013,64-65.) Kehittämistoimintaan osallistumisesta on monenlaista hyötyä. Sillä mahdollistetaan eri tahojen

näkökulmien huomioiminen ja sitä myötä myös kehittämiseen sitoutuminen. (Toikko & Rantanen, 2009, 90).

Koska käytän työssäni erilaisia tiedonkeruumenetelmiä, kutsuisin sitä menetelmätriangulaatioksi. Kananen määrittelee triangulaation keinoksi tarkastella ilmiötä tai tutkittavaa kohdetta mahdollisimman monesta näkökulmasta ja lisätä näin tutkimuksen luotettavuutta. Haasteena triangulaatiossa on, että se edellyttää tutkijalta vahvaa metodologista osaamista ja suuren aineistomäärän takia itse tutkimusongelma voi hämärtyä. Tutkija voi syyllistyä ns. metodologiseen kikkailuun. (Kananen 2014, 123.)

5 Opinnäytetyön tiedonhankinnan toteutus

Opinnäytetyön tutkimusosion tarkoituksena on kartoittaa Karelian ylempien ammattikorkeakoulukoulutusten kansainvälisyyden nykytilaa ja ideoida eri henkilöstöryhmien kanssa YAMK-koulutusten kansainvälisyyden kehittämisen toimenpiteitä. Nykytila-analyysi toteutettiin tekemällä tilastokatsaus Karelia-ammattikorkeakoulun YAMK-koulutusten opiskelija- ja henkilöstövaihdon kehitykseen sekä kartoittamalla opiskelijoiden sekä opetushenkilökunnan kokemuksia Webropol-kyselyn avulla. Tutkimuksen seuraava vaihe oli benchmarking-tarkoituksessa tehty Webropol-kysely Suomen muille ammattikorkeakouluille. Tämän tarkoituksen oli saada vertailutietoa ja mahdollisia uusia ideoita tai tukea jo esiin nousseille kehittämisajatuksille. Tutkimuksen viimeinen vaihe piti sisällään eri henkilöstöryhmien ideointityöpajat, joiden tuloksena saatiin kehittämisideoita.

Kuvio 8 . Opinnäytetyöprosessi.

Kuvion 8 avulla pyrin hahmottamaan opinnäytetyöni rakennetta ja prosessia. Hahmottelin työtäni kysymysten avulla: Miksi aihe valikoitui, mitä teoriaa työn pohjaksi tarvitaan, miten tietoa kerätään ja mitä tietoa tarvitaan. Kuvion keskelle kuvasin lopputulemaa eli työn tavoitetta löytää keinoja YAMK-koulutusten kansainvälisyyden kehittämiseen. Kehittämistoimien myötä, koulutuksen laatua ja vetovoimaa saataisiin paremmaksi. Työni tavoitteena on Karelia-amk:n YAMK-koulutusten kansainvälisyyden kehittämien, jotta päästäisiin parempiin tuloksiin, opiskelijat olisivat tyytyväisempiä ja koulutuksesta tulisi laadukkaampi ja vetovoimaisempi

5.1 Nykytila-analyysi

Tutkimuksessani selvitin aluksi Karelia-amk:n YAMK-koulutusten kansainvälisyyden nykytilan tekemällä kyselyn opiskelijoille sekä henkilökunnalle, sekä laatimalla yhteenvedon vuosien 2016, 2017 ja 2018 kansainvälisyyttä mittaavista indikaattoreista YAMK-koulutusten osalta (vaihdossa suoritettavat opintopisteet, henkilökunnan kv-vaihtopäivät). Tein myös katsauksen nykyiseen kansainvälistymissuunnitelmaan. Nykytila-analyysissäni peilasin Karelia-amk:n YAMK-koulutusten kansainvälisyyden nykytilannetta Kareliassa asetettuihin kv-tavoitteisiin sekä opetusministeriön asettamiin tavoitteisiin. Nykytila-analyysin jälkeen pyrin selvittämään kyselytutkimuksen

avulla, millaisia keinoja muissa suomalaisissa ammattikorkeakouluissa käytetään YAMK-koulutuksen kansainvälistämisen edistämiseksi.

5.2 Benchmarking

Jotta tutkimukseen saataisiin mahdollisimman laajan joukon kokemuksia ja mielipiteitä kehittämisen pohjaksi, päätettiin toteuttaa kysely muille suomalaisille ammattikorkeakouluille. Haluttiin vertailutietoa muiden ammattikorkeakoulujen YAMK-koulutusten kansainvälisyyden tilasta. Tällä pyrittiin täydentämään tutkimuksen laatua ja luotettavuutta. Benchmarking -menetelmässä selvitetään toisten hyviä käytäntöjä. Vertailun tuloksia tulkitaan kriittisesti ja luovasti ja niitä sovelletaan oman organisaation tarpeisiin (Ojasalo ym 2014, 186). Menetelmän ideana on uuden oppiminen toisilta ja samalla omien käytäntöjen kyseenalaistaminen. Tavoitteena on tunnistaa ja löytää kehittämiskohteita omasta toiminnasta vertailemalla sitä muiden toimintaan. (Ojasalo ym 2009, 43.)

5.3 Osallistava työskentely

Nykytila-analyysin ja benchmarking kyselyn jälkeen keskustelin YAMK-koulutusten avaintoimijoiden, koulutuksista vastaavien koulutuspäälliköiden sekä kansainvälisten asioiden henkilöstön kanssa YAMK-koulutusten kansainvälisyyden haasteista ja kehittämisajatuksista. Pyrin osallistavalla työskentelyllä siihen, että pääsisimme yhteiseen ymmärrykseen tavoitteista ja keinoista, joilla tavoitteet saavutetaan. Järjestin työpajoja eri henkilöstöryhmille. Työpajassa esittelin ensin nykytila-analyysin tulokset, jolla pyrittiin saamaan osallistajat virittäytymään aiheeseen. Pyysin osallistujia miettimään ensin yksin ja sitten pienissä ryhmissä kehittämisajatuksia. Ryhmän ajatukset kirjattiin Padlet-alustalle. Tällä aivoriihi-menetelmällä tavoiteltiin uusia ideoita, ajatuksia sekä näkökulmia YAMK-koulutusten kansainvälistymiseen. Aivoriihen tavoitteena ja lopputulemana on keksiä ratkaisuja ja uusia kehittämisideoita tutkittavaan aiheeseen. (Haukijärvi ym, 18.)

6 Tutkimustulokset

6.1 Tilastokatsaus

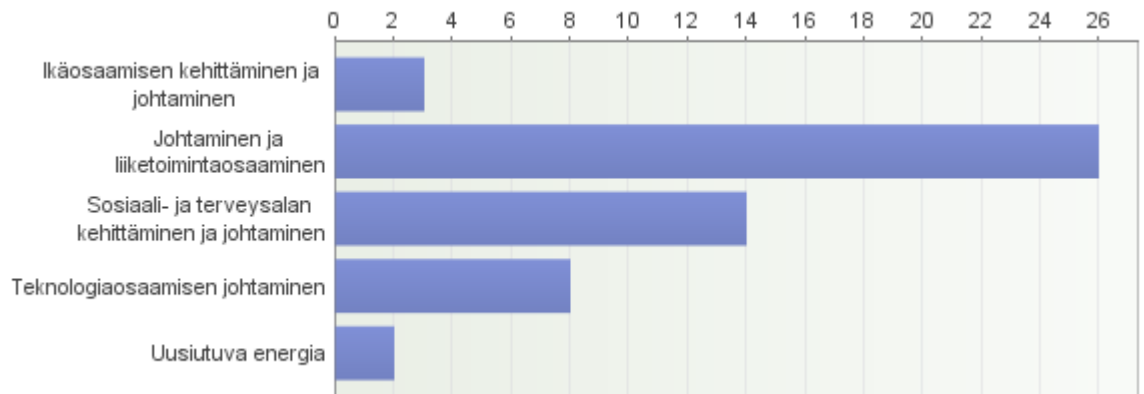
Kuten luvussa 2.4. havainnollistettiin, Karelia on sijoittunut hyvin valtakunnallisessa vertailussa, kun lasketaan lyhyiden vaihtojen määrät vuosittain. Pitkiä opiskelijavaihtoja (yli 3kk) ei ole tapahtunut yhtään. Kareliaan päin ei saapunut myöskään yhtään vaihto-opiskelijaa YAMK-koulutuksiin.

Vuonna 2016 yhteensä 26 Karelian YAMK-opiskelijaa suoritti yhteensä 128 opintopistettä ulkomailla. Näistä 14 opiskelijaa oli sosiaali- ja terveysalan kehittäminen ja johtaminen -koulutuksesta, yksi teknologiaosaamisen johtaminen -koulutuksesta ja 11 ikäosaamisen koulutuksesta. Vuonna 2017 määrät laskivat huomattavasti. Tuolloin vain 11 opiskelijaa suoritti yhteensä 33 opintopistettä ulkomailla. Näistä yksi opiskelija oli johtaminen ja liiketoimintaosaamisen -koulutuksesta ja 10 ikäosaamisen koulutuksesta. Vuosi 2018 oli jo hivenen edellisvuotta parempi. Tuolloin 20 Karelian YAMK-opiskelijaa suoritti yhteensä 47 opintopistettä ulkomailla. Näistä kolme oli teknologian johtaminen -koulutuksesta, kahdeksan sosiaalialan kehittäminen ja johtaminen -koulutuksesta, yksi ikäosaamisen koulutuksesta, yksi uusiutuvan energian -koulutuksesta ja kuusi johtaminen ja liiketoimintaosaamisen koulutuksesta. Tilastojen valossa YAMK-opiskelijoiden lyhyiden vaihtojen määrä on hienoisessa nousussa. Vaihtokohteina ovat vuosien varrella olleet mm. Venäjä, Belgia, Iso-Britannia ja Itävalta.

6.2 Opiskelijakyselyn vastaukset

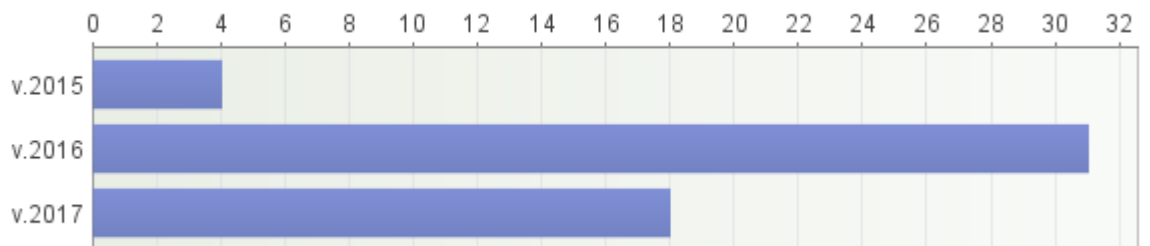
Kaikille vuosina 2015, 2016 ja 2017 YAMK opintonsa Karelia-ammattikorkeakoulussa aloittaneelle opiskelijalle (n=400) lähetettiin kysely (liite 1) YAMK-koulutuksen kansainvälisyydestä. Vastauksia kertyi 53 kpl vastausprosentin ollessa n.13. Koska vastausprosentti oli alhainen, tuloksista ei voida tehdä yleistyksiä, vaan ne ovat suuntaa antavia.

Kyselyn taustatietoina selvitettiin opiskelijan koulutusohjelma sekä opintojen aloitusvuosi.

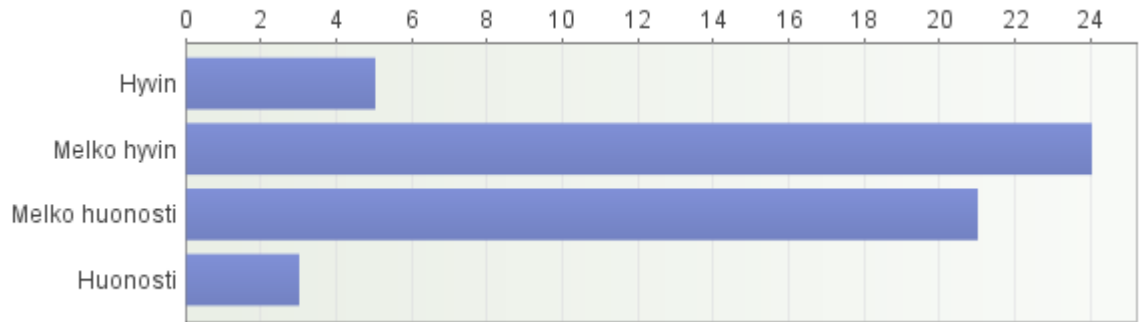
Kuvio 9. Vastaajien koulutusohjelma.

Kuviosta 9. näkyy vastaajien määrät koulutuksittain. Reilusti eniten tuli vastauksia Johtamisen ja liiketoimintaosaamisen koulutuksen opiskelijoilta.

Kuvio 10. Vastaajien opintojen aloitusvuosi.

Kuvio 10 osoittaa vastaajien opintojen aloitusvuoden. Vastaajia oli eniten vuonna 2016 YAMK-koulutuksen aloittaneilta. Tämä on tutkimuksen luotettavuuden kannalta hyvä asia, sillä he olivat vastaushetkeen mennessä ehtineet suorittaa jo suurimman osan opinnoista.

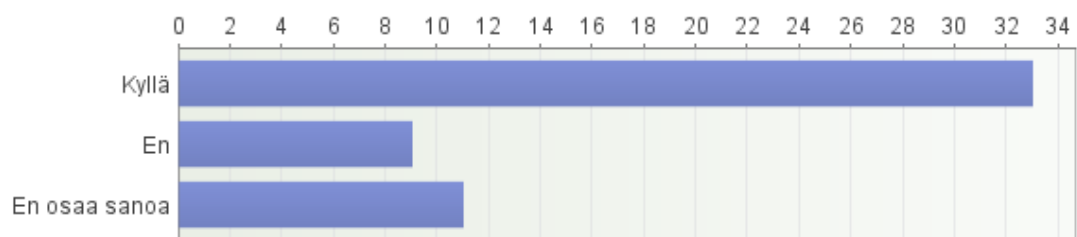

Kuvio 11. Miten koulutus tukee kansainvälistymisvalmiuksien kehittymistä?

Vastaajista n.55% (kuvio 11) oli sitä mieltä, että koulutus tukee kansainvälistymisvalmiuksien kehittymistä joko hyvin tai melko hyvin. Kuitenkin 45% vastaajista oli sitä mieltä, että koulutus tukee kv-valmiuksien kehittymistä joko huonosti tai melko huonosti.

Yli puolet vastaajista oli sitä mieltä, että Karelian YAMK-koulutuksessa ei ole riittävästi englanninkielistä opetusta.

Suurin osa vastaajista, n.80%, kertoi, ettei opetukseen ole osallistunut ulkomaalaisia opettajia. Ulkomaalaisia opettajia oli ollut ainoastaan sosiaali- ja terveystieteiden koulutuksissa.

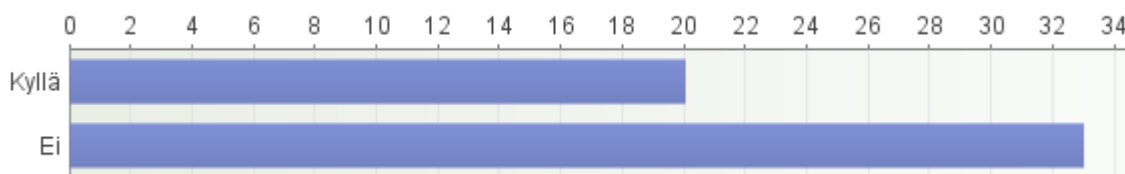

Kuvio 12 Toivoisitko, että ulkomaalaisia opettajia vierailisi opintojaksoilla enemmän?

Suurin osa (62%) vastaajista (kuvio 12) haluaisi enemmän ulkomaalaisia opettajia opetukseen mukaan.

Vain 21 vastaajaa eli n.40% oli sitä mieltä, että kansainvälinen näkökulma ja –vertailtavuus on sisällytetty opintojaksoihin hyvin tai melko hyvin ja 32 vastaajaa

eli n. 60 % kokee, että kansainvälinen näkökulma ja -vertailtavuus on sisältynyt opetukseen huonosti tai melko huonosti.

Kuvio 13. YAMK-opintoihin kuuluu monikulttuurisuusopintoja.

Kysyttäessä, sisältyykö opintoihin monikulttuurisuusopintoja (kuvio 13), suurin osa vastasi, että monikulttuurisuusopintoja ei sisälly opintoihin.

Monivalintakysymysten lisäksi kysyttiin mitä toiveita, ideoita tai palautetta opiskelijalla on YAMK-koulutuksen kansainvälisyyteen tai sen kehittämiseen liittyen. Avoimiin kysymyksiin vastauksia tuli 22 kpl. Avointen vastausten analysointimenetelmäksi valikoitui aineistolähtöinen sisällön analyysi. Vastaukset kirjoitettiin auki sana sanalta, jonka jälkeen perehdyttiin sisältöön. Tämän jälkeen pyrittiin pelkistämään ilmauksia ja alleviivaamaan samankaltaisia ilmauksia. Ilmaukset listattiin, samankaltaisia ilmauksia yhdistettiin ja lopuksi koottiin vastauksista yhteenveto. (Tuomi & Sarajärvi 2002, 122 - 126.) Analyysin tuloksena aineistosta löydettiin samankaltaisuuksia ja kehittämisen kannalta relevantteja asioita. Alla on listattuna vastauksia siinä järjestyksessä, mistä aiheesta tuli eniten kommentteja.

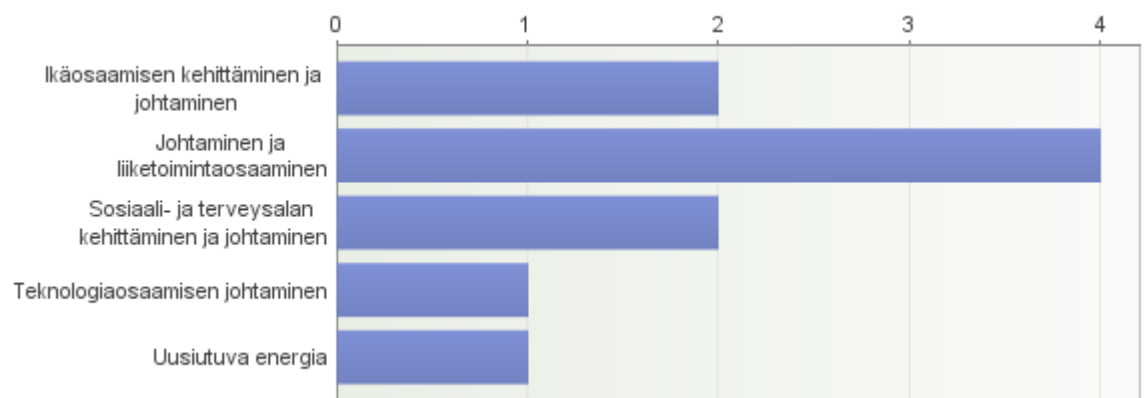
- Opintojaksoille joko ulkomaalaisia työelämän edustajia tai kotimaisten kansainvälistä toimintaa harjoittavien yritysten tai organisaatioiden edustajia puhujiksi.
- Pakollinen ulkomaan jakso (lyhyt) tulisi sisältyä opintoihin.
- Enemmän kansainvälisyyttä opintojaksojen sisältöihin.
- Mahdollisuus opintojen kansainväliseen painotukseen tai suuntautumiseen.
- Kokonaan englanninkielinen YAMK-koulutus jatkona International Business -koulutukselle.
- Ulkomaalaiset vaihto-opiskelijat toivat toivottua kansainvälisyyttä

englanninkieliselle opintojaksolle.

- Enemmän englanninkielistä opetusta.
- Toivotaan parempaa tasoa englanninkieliseen opetukseen.
- Toivotaan englanninkielen intensiivistä opetusta esim. verkkokurssina.

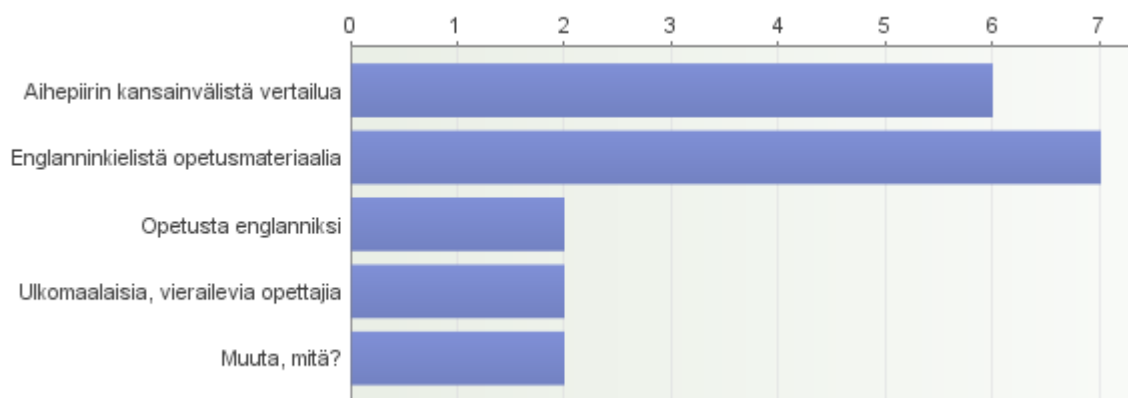
6.3 Opettajakyselyn vastaukset

Webropol-kysely lähetettiin yhteensä 23 Karelia-amk:n YAMK-koulutuksen opettajalle (liite 2). Vastaajien määrä oli kahdeksan, vastausprosentin ollessa 35. Taustatietona kysyttiin opettajan koulutusalaan.

Kuvio 14. Opettajakyselyyn vastanneiden koulutusohjelmat.

Eniten vastaajia (kuvio 14) oli johtamisen ja liiketoimintaosaamisen koulutuksesta. Seuraavaksi eniten vastaajia oli ikäosaamisen sekä sosiaali- ja terveysalan kehittäminen ja johtaminen koulutuksista.

Kuvio 15. Mitä kansainvälistymiselementtejä opetettaviin opintojaksoihin sisältyy?

Kysyttäessä mitä kansainvälisyysselementtejä vastaajien opettamiin opintojaksoihin sisältyy (kuvio 15), eniten puoltaja tuli englanninkielisen opetusmateriaalin käytöstä sekä opetettavan aihepiirin kansainvälisestä vertailusta.

Suurin osa vastaajista vastasi, että opetussuunnitelma mahdollistaa ulkomaan vaihtojakson. Jatkokysymyksenä kysyttiin, että mikäli opetussuunnitelma mahdollistaa vaihtojakson, niin millä tavalla. Kuusi opettajaa vastasi tähän kysymykseen. Kaksi vastaajista oli sitä mieltä, että viiden opintopisteen laajuinen opintojakso Kansainvälisyysosaamisen kehittämien mahdollistaa lyhyen ulkomaan jakson. Yksi vastaajista mainitsi, että opinnäytetyö on mahdollista suorittaa ulkomailla. Myös kansainväliset kehittämisprojektit nähtiin yhtenä mahdollisuutena. Opintomatkat nähtiin myös hyväksi keinoksi mahdollistaa ulkomaan vaihdot.

Opettajilta kysyttiin, mitkä ovat opiskelijan kv-kompetensseja. Vastauksia saatiin kahdeksalta opettajalta. Kv-kompetensseja nähtiin olevan oman alan kv-toimintaympäristön tuntemus, monikulttuurisuuden ymmärtäminen, verkostojen luominen, vuorovaikutustaidot, kielitaito, uteliaisuus eri kulttuureja kohtaan, erilaisten kansallisten organisaatiokulttuurien ymmärrys sekä sujuva tiedonhankinta kansainvälisistä tietolähteistä. Yksi vastaajista sanoi kv-kompetenssiksi heittäytymisosaamisen. Jatkokysymyksenä esitettiin, miten näiden kv-kompetenssien kehittymistä tuetaan Karelian yamk-koulutuksissa.

Vastaajien määrä oli seitsemän. Vastauksissa korostui seuraavat seikat: kv-näkökulma on mukana opetuksissa aktiivisesti, koulutuksen sisällöissä on kv-toimintaympäristönäkökulmaa, opinnäytetyön lähteinä käytettävä kv-kirjallisuutta, opettajat ja kv-henkilöstö tukee, organisaatiokulttuurit ja verkostojen johtaminen ovat esillä, järjestämällä ulkomaan opintomatka. Joku vastaajista oli sitä mieltä, että kv-kompetenssien kehittymistä ei tueta vielä riittävästi.

Kysyttäessä mitkä seikat/toimenpiteet lisäisivät opiskelijoiden kv-valmiuksien kehittymistä, vastauksia tuli seitsemältä opettajalta. Vastukset olivat: lyhyet tai pitkät vaihdot, säännölliset kv-asiantuntijaluennot, vieraskielinen opetus, kv-lähteiden käyttö opetuksessa, kv-hankkeet, tietoisempi kansainvälisen aineiston käyttäminen opetuksessa (julkaisut ja youtube-videot), ulkomaalaisten korkeakoulujen kanssa yhteistyössä toteutettava opintojakso, vaihto-opettajat, perehtyminen aihepiirin markkinatilanteeseen eri maissa, yhteistyö alan vientiyritysten kanssa, lisää englanninkielistä opetusta, yhteisopetusta ulkomaalaisten korkeakoulujen kanssa verkossa.

Kysymykseen oletko vastaanottanut ulkomaalaisia opettajia opintojaksoillesi, kolme vastasi, että on vastaanottanut ja viisi ei ollut vastaanottanut.

Opettajilta kysyttiin, ovatko he käyneet YAMK-koulutukseen liittyen opettajavaihdossa ulkomailla. Vastaajista vain kolme oli käynyt ja viisi ei ollut käynyt vaihdossa koskaan. Jatkokysymyksenä esitettiin, että miten opettajavaihto on vaikuttanut työhön. Vastauksia tuli neljä ja niissä korostui se, että vaihto on antanut ammatillista varmuutta ja oppia sekä vahvistanut omia ja Karelian verkostoja. Yksi vastaajista koki, että haluaisi päästä vaihtoon, mutta ei ole syystä tai toisesta vielä päässyt.

Lopuksi annettiin vielä vapaa sana YAMK-koulutusten kansainvälisyydestä. Pyydettiin kehittämideoita, toiveita ja odotuksia. Vastauksia saatiin viideltä opettajalta.

Koulutusten kansainvälistymistä tulee kehittää aktiivisesti, opetusyhteistyötä Karelian kv- kumppaneiden kanssa tulee kehittää pitkäjänteisesti esim. yhteisiä opintojaksoja, projekteja, tutkimus- ja kehittämistyötä.

Upeaa, jos mahdollistaisi pidempiaikaisen vaihdon, esim yksi tai kaksi lukukautta, siinä oppisi keskinäisesti tuntemaan ja todella kehittämään uutta.

Tämän osalta meillä on paljon kehittämismahdollisuuksia käyttämättä.

Kehitetään ensin koulutusta kansallisella tasolla. Ja kun se on kunnossa, niin siirrytään tähän isompaan haasteeseen.

Tällä hetkellä toteutus on hyvin alueellinen ja opiskelijaryhmässä osalla on haasteita englanninkielisen materiaalin / opetuksen seuraamisessa. Opettajavaihtoja ja yhteistyökorkeakouluja ei ole kytketty vielä opetuksen toteutukseen.

Kansainvälinen toteutus voisi toimia verkko-opintopohjaisena kokonaisuutena, johon liittyisi alueittain tehtäviä intensiivijaksoja. Edellyttäisi kehittämishanketta, jossa kokonaisuuden voisi suunnitella ja pilotoida.

6.4 Muiden ammattikorkeakoulujen vastaukset

Webropol-kysely lähetettiin kaikille Suomen ammattikorkeakouluille Pinnet-verkoston (ammattikorkeakoulujen kansainvälisten asioiden päälliköiden verkosto) sähköpostilistan välityksellä (liite 3). Vastauksia saatiin neljältä ammattikorkeakoululta vastausprosentin ollessa 17. Vastausprosentin ollessa alhainen, asioista ei voida tehdä yleistyksiä, mutta ne antavat kuitenkin ideoita kehittämisen pohjaksi.

Ensimmäisenä kysyttiin, onko ammattikorkeakoulussa asetettu YAMK-koulutuksille strategisia kansainvälistymistavoitteita ja mikäli on, millaisia. Vastauksia oli neljä. Niissä korostui alueellisen kv. yhteistyön edistäminen yhdessä työelämän kanssa, alakohtaisten ja yhteisten kansainvälistymistä tukevien opintokokonaisuuksien suunnittelu ja toteuttaminen, kansainvälisten verkostojen kehittäminen, kulttuuri- ja viestintäosaamisen vahvistaminen, monimuotoisen opiskelija- ja opettajavaihtojärjestelmän kehittäminen, ja strategisten kv-kumppaneiden valinta.

Vastaajilta kysyttiin, miten oma ammattikorkeakoulu tukee YAMK-opiskelijoiden kansainvälistymisvalmiuksien kehittymistä. Vastaajia oli neljä. Vastaukset olivat:

Yksi täysin kansainvälinen koulutus, jossa opiskelijoita eri puolilta maapalloa.

Suomenkielisissä koulutuksissa vieraskielisiä opintojaksoja. Yhdessä kv. kumppanin kanssa vuosittain toteutettava monialainen työpaja Suomessa/Saksassa. Opiskelijoita tuetaan YAMK:n omasta budjetista.

Mahdollisuus vaihtoihin, myös lyhyitä vaihtoja, esim. intensiivikursseja. Opintoja englanniksi kv-ryhmissä. Kansainvälistymiseen liittyviä sisältöjä opintojaksoilla.

Järjestämällä ulkomaan intensiiviopintoviikkoja, kotimaan kv-intensiiviviikko, jossa mukana ulkomaisia opiskelijoita. Opiskelijoille rahallinen tuki ulkomaan opintojaksoon. Opinnoissa opsissa leikkaavana kv-osaaminen ja kv-valmiudet/kompetenssit.

YAMK-ohjelmien verkostossa on jaettu parhaita käytäntöjä, ja niiden pohjalta on kehitetty mm. opintomatkoja. Asiassa ollaan juuri aloittamassa yhteistyötä myös muiden alueen ammattikorkeakoulujen kanssa. Lisäksi opiskelijoilta on kerätty ehdotuksia kansainvälisyyden parantamismahdollisuuksista, joiden pohjalta kehitämme toimintaa edelleen tämän vuoden sisällä.

Kolmas kysymys oli: Mahdollistaako YAMK-koulutusten opetussuunnitelmat opiskelijan ulkomaan jakson? Jos, niin miten? Vastaaajien määrä oli neljä.

Vastaukset olivat:

Englanninkielisestä ohjelmasta on useampi opiskelija ollut ulkomailla Erasmus-vaihdossa. Hyväksiluvut suunniteltu etukäteen. Ja sitten on tuo viikko Saksassa (monialainen).

Kyllä, vaihdot mahdollisia erityisesti täydentävien opintojen puitteissa, mutta jos sopivia opintoja löytyy myös ydinopinnoissa (= pakollisissa). Ei ole niinkään ops-kysymys, vaan käytännön järjestelyjen kysymys.

Kyllä. Opsissa on tarjolla kaksi ulkomaan opintojaksoa vapaasti valittavissa opinnoissa. Joustavasti ja yksilöllisesti hopsiin voidaan sisällyttää yksi tai useampi opintojakso. Omat ja muiden amkien tarjoamat ulkomaan opintojaksot mahdollisia. Myös ptkä vaihto mahdollinen.

Kyllä, lähinnä lyhyillä vaihdoilla. Pitkät, yli 3 kk opiskelijavaihdot ovat hankalampia opiskelujen keston, osa-aikaisuuden ja opiskelijoiden työtilanteen vuoksi.

Kysyttäessä, mitkä asiat/toimenpiteet lisäisivät YAMK-opiskelijoiden kv-valmiuksien kehittymistä, vastauksia tuli neljä.

Erasmus+ -ohjelman tulisi tukea myös viikon-kahden vaihtoja. Pari pakollista kv.opintopaksoa kaikille aloille. Asiantuntijavaihto aktiiviseksi.

Ehkä erityisesti verkko-opinnot kv-ympäristössä ja lyhyet vaihdot olisivat myös käytännössä toimivia toimenpiteitä.

Vaikea vastata, kun tarjolla on mutta aikuisopiskelija, joka on töissä ja jolla perhe, on haasteellista irrottautua kuvioista. Rahallinen tuki kuitenkin hyvä kannustin, mutta miten sovittaa yhteen työ, perhe ja opiskelu. Opiskelijoiden oma tahtotila tärkeä, jotta kv-kompetenssit kehittyvät.

Enemmän virtuaalista kansainvälisyyttä, opettajavaihtoja (saapuvia), lyhytvaihtoja toisten maiden Masters-opiskelijoiden kanssa, kansainvälisen kommunikaation osaamisen lisääminen opsiin.

YAMK-koulutusten kansainvälistymisestä vastaajien ammattikorkeakouluissa vastaavat YAMK-opettajatiimi, yliopettaja, YAMK-koulutusten vastuupettaja tai tutkintovastaava.

Kysyttäessä miten YAMK-koulutusten kansainvälisyyttä mitataan, arvioidaan ja seurataan ammattikorkeakoulussanne, vastauksia tuli kolmelta henkilöltä.

Vastaukset olivat:

YAMK:n kv.toimintasuunnitelman mukaisesti toimintaa arvioidaan vuosittain.

Ei mitata erikseen, keskustellaan ohjelmien kehityskeskusteluissa. Opiskelijapalutetta seurataan, myös kansainvälisyysosaamisen kehittymisen osalta.

Suoritettavat kv-opintopisteet per opiskelija ja toisaalta kaikkien yhteensä, tarjolla olevat kv.opintopaksojen määrä ja opintoviikot. Neljännesvuosittain toteumat. Tavoitteet asetetaan etukäteen ja toteumaa peilataan.

Kysyttäessä millaista yhteistyötä YAMK-koulutuksella on ulkomaalaisten partneriyliopistojen tai ulkomaalaisten yritysten kanssa, saatiin kolme vastausta: vuosittainen monialainen työpaja Saksassa sekä jatkossa myös Pohjois-Irlannissa, kv.ohjelmassa mukana opettajia partnerikouluista, alueellinen yhteistyö, ml. kauppakamarit ja yritykset, käynnistymässä Italian ja Saksan kanssa, yhteisiä intensiiviopintopaksoja korkeakoulujen kanssa ja opettajavaihdot, suunnitteilla yhteisiä opintopaksoja myös verkon kautta,

ops.yhteistyö, tutkimus- ja kehittämissuhteita, joint degree, pitkät vaihdot yms., lyhytvaihtoa ulkomaalaisten partnerikorkeakoulujen opiskelijoiden kanssa: tilanne vaihtelee ohjelmittain, opettajavaihtoja, yritysten kanssa yritysvierailuja opintomatkojen yhteydessä.

6.5 Osallistavat työpajat

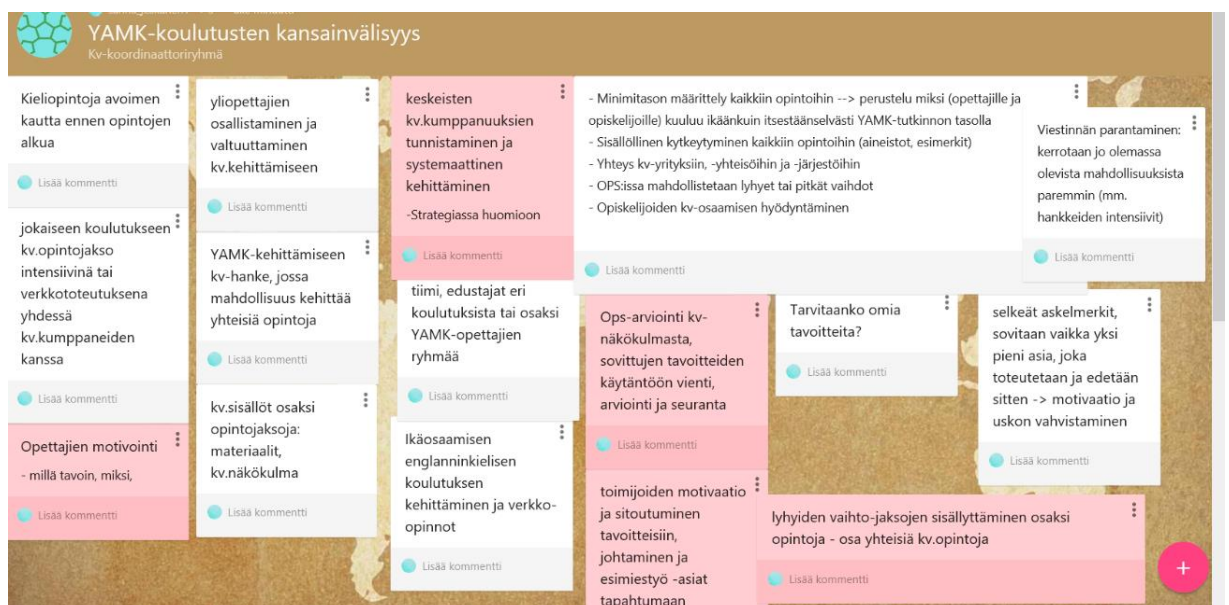
Kevään 2019 aikana järjestettiin eri kansainvälisyyden kanssa tekemisissä oleville henkilöstöryhmille työpajoja. Työpajatyöskentelyn tavoite oli saada kaikkien osallistujien mielipiteet esille ja löytää yhteisiä asioita muutoksen ja kehittämisen pohjaksi (Toikko & Rantanen 2009, 61-62). Työpajat aloitettiin YAMK-ohjausryhmästä. Seuraavaksi oli vuorossa kv-koordinaattoriryhmä, sitten kansainvälisyyden läpileikkaava ryhmä ja lopuksi koulutuspäälliköiden ryhmä. YAMK-ohjausryhmä seuraa ja kehittää YAMK-koulutuksia, kansainvälisyyskoordinaattoriryhmä seuraa ja kehittää Karelian koulutusten kansainvälistä toimintaa, kansainvälisyyden läpileikkaava ryhmä seuraa strategian kansainvälisyysasioiden toteutumista, koulutuspäälliköt vastaavat koulutuksista ja toimivat koulutusten henkilöstön esimiehinä.

Työpajan aluksi kerroin opinnäytetyöni tarkoituksen ja etenemisprosessin ja kävin läpi kaikkien kyselyiden vastaukset (liite 4). Tämän jälkeen kävimme avointa keskustelua Karelian YAMK-koulutusten kansainvälisyydestä ja kyselyiden vastausten esiin tuomista asioista. Keskustelun jälkeen ryhmien jäsenet muodostivat pienempiä ryhmiä, joissa pohdittiin kehittämistarpeita ja ideoita. Näitä ajatuksia ryhmiteltiin Padlet-alustalle niin, että pohdintoihin tuli mukaan seuraavat näkökulmat: opiskelijoiden kansainvälisyystaitojen kehittäminen, opettajien kansainvälisyystaitojen kehittäminen sekä opintojen- tai korkeakoulun rakenteisiin liittyvät kehittämistarpeet.

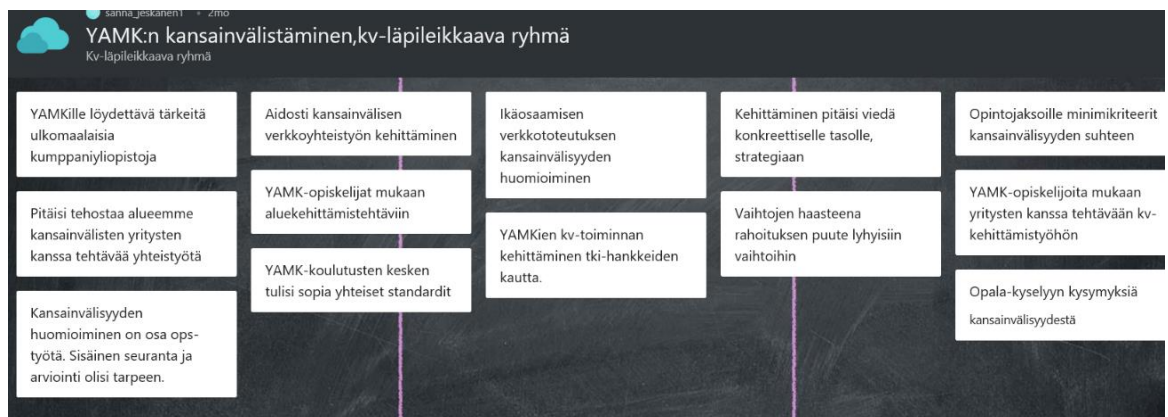
Kuvio 16. YAMK-ohjausryhmän työpajan tuotos.

Kuviossa 16 on kuvattuna YAMK-ohjausryhmän tuotos. Karelian YAMK-ohjausryhmä nosti esiin mm. opetushenkilöstön puutteelliset kansainvälisyystaidot, jotka voivat ovat esteenä kansainvälisyyden kehittymiselle. Opiskelijoiden kielitaidon taso nähtiin myös mahdollisena haasteena mm. vieraskieliseen opetukseen osallistumiselle. Ryhmä korosti myös sitä, että YAMK-opiskelijoille tulisi laatia oma kansainvälisyystarjotin, kuten esim. intensiivikurssit ja opintomatkat.

Kuvio 17. Kansainvälisyyskoordinaattoreiden ryhmän tuotos.

Karelian kansainvälisyyskoordinaattoreiden ryhmän keskustelu oli hyvin aktiivista ja laaja-alaista (kuvio 17). Esiin nousi paljon kehittämisajatuksia. Opettajien kansainväliseen yhteistyöhön ja sen motivointiin tulisi keksiä keinoja. Opintojen sisällön kansainvälisyysnäkökulma nähtiin tärkeäksi kansainvälistymisen muodoksi. Toivottiin, että yliopettajat osallistettaisiin kansainvälisyyden kehittämiseen. YAMK-koulutuksille tulisi valita omat kansainväliset kumppanikorkeakoulut, joiden kanssa yhteistyötä lähdettäisiin rakentamaan järjestelmällisesti. Ryhmä näki hyödyntämättömänä potentiaalina YAMK-opiskelijoiden olemassa olevat kansainväliset verkostot ja taidot.

Kuvio 18. Kansainvälisyyden läpileikkaavan ryhmän tuotos.

Kansainvälisyyden läpileikkaavassa ryhmässä (kuvio 18) nousi kehitettävänä asiana esiin mm. tiiviimpi yhteistyö alueen kansainvälisten yritysten kanssa. Myös parempi kansainvälisyyden seuranta ja arviointi nousi esiin kehittämiskohteena. Ehdotettiin verkossa tapahtuvaa kansainvälistä yhteistyötä sekä YAMK-koulutusten kansainvälisyyden kehittämistä tutkimus- ja kehittämishankkeiden kautta. Jokaiselle opintojaksolle ehdotettiin määriteltäväksi minimivaatimukset kansainvälisyyden suhteen.

Kuvio 19. Koulutuspäälliköiden työpajan tuotos.

Työpajojen suurin anti oli keskustelun mahdollistamisessa ja ajatusten herättelyssä. Ryhmissä innostuttiin ideoimaan ja miettimään aidosti sitä, kuinka YAMK-koulutuksia saataisiin kansainvälistettyä. Koulutuspäälliköillä on tässä asiassa suuri rooli esimiesasemansa johdosta. Kaikki työpajaan osallistuneet koulutuspäälliköt olivat yhtä mieltä siitä, että asiaan tulee jatkossa panostaa enemmän. He näkivät ratkaisevan roolin sillä, että opetushenkilökunta on motivoitunutta ja heitä kannustetaan enemmän kansainvälistymistaitojen kehittämiseen. Ehdotettiin verkossa tapahtuvaa kansainvälistä yhteistyötä. Nähtiin tärkeäksi, että opintojen alussa käytävissä hops-keskusteluissa otettaisiin kansainvälisyyden kehittyminen yhdeksi keskustelun aiheeksi (kuvio 19).

7 Johtopäätökset ja pohdinta

Tutkimustulosten perusteella Karelian YAMK-koulutusten kansainvälisyydessä on paljon kehittämistä. Taulukko 1 havainnollistaa kehittämiskohteita ja toimenpide-ehdotuksia, jotka perustuvat tutkimuksessa esiin nousseisiin asioihin, sekä tutkijan omaan kokemukseen kansainvälisten asioiden suunnittelijan roolissa. Perustelen valintojani siinä järjestyksessä, kuin asiat ovat taulukossa 1 esitetty.

Kuten Irma Garamin julkaisusta käy ilmi opetussuunnitelma voi parhaimmillaan kannustaa opiskelijaa kansainvälistymään ja pahimmillaan estää ja hankaloittaa sitä. Tutkimuksen mukaan kansainvälisyyteen kannustavalle opetussuunnitelmalle on kolme kriteeriä. Kansainvälisyselementtien tulee näkyä selkeästi tutkinnon tavoitteissa, opetussuunnitelmassa tulee olla tilaa ja paikka kansainvälisyydelle ja hyväksilukemisen ja opintojen suorittamisjärjestyksen kaltaisten yksityiskohtien tulee joustaa tarvittaessa. Monessa korkeakoulussa opetussuunnitelmia muokataan siten, että kansainvälisyys on niissä selkeämmin esillä. (Garam 2012, 10.)

Tutkimuksessani nousi esiin opiskelijoiden toive saada opintojaksoille joko ulkomaalaisia työelämän edustajia tai kotimaisia työelämän edustajia, joilla on kokemusta kansainvälisestä toiminnasta. Myös tutkimusten mukaan opintojen kansainvälistyminen ja opiskelijoiden kansainvälisyysvalmiuksien kehittyminen tarvitsee työelämästä tulevia signaaleja. (Garam 2012, 26.)

Garamin (2012, 24) tutkimuksen mukaan opetushenkilökunnan kansainvälisen osaamisen kehittäminen on olennainen osa opiskelijoiden kansainvälistymisen edistämistä. Keinoja tähän ovat mm. opettajien kansainväliset vaihtojaksot eli opettajavierailut ulkomaisissa partnerikouluissa, kansainvälisen osaamisen kehittämisen ottaminen mukaan kehityskeskusteluun ja opettajan työsuunnitelmaan, henkilöstökoulutus sekä kansainvälisten valmiuksien huomioiminen rekrytoinnissa. Kansainvälisyysmyönteinen, aktiivinen opettaja on avainasemassa opiskelijoiden kansainvälisyystaitojen kehittämisessä. He luovat pohjaa ja asenneilmapiiriä kansainvälisyydelle.

Sekä opiskelijoiden että opettajien kyselyn vastauksista nousi esiin, että opiskelijat tarvitsevat lisää kieliopintoja sekä englanninkielellä tapahtuvaa opetusta.

Kuten luvussa 2.1. on mainittu, Opetus- ja kulttuuriministeriö on asettanut korkeakouluille tehtäväksi laatia vuoteen 2020 mennessä selkeät

kansainvälistymisen tavoitteet ja kaikkiin korkeakoulututkintoihin on sisällytettävä kansainvälisten valmiuksien luomista edistävä opiskelu-, tutkimus- tai harjoittelujakso ulkomailla tai kansainvälisessä ympäristössä tapahtuva ja kulttuurienvälistä vuorovaikutusta sisältävä opiskelu- ja harjoittelujakso. Näin ollen ehdotan, että Karelian YAMK-tutkinnoille asetettaisiin selkeämmät ja laajemmat osaamistavoitteet kansainvälisyyden suhteen.

Opiskeluvaihtomahdollisuuksien lisääminen nousi tutkimuksen tuloksista selvästi esille. Niin opiskelijat kuin opettajatkin olivat sitä mieltä, että YAMK-opiskelijoille tulisi mahdollistaa paremmin ulkomaan vaihdot. Erityisesti toivottiin lyhyitä vaihtoja, kuten opintomatkoja ja vierailuja. Toimenpide-ehdotuksena tähän on yhteisten intensiivikurssien tai kesäkoulujen toteuttaminen ulkomaalaisten partnerikoulujen kanssa. Myös pohjoismainen Nordplus-ohjelma tarjoaa rahoitusmahdollisuuksia lyhyisiin opiskelijavaihtoihin. Forum-lehden artikkelin mukaan yhteinen historiallinen ja kulttuurinen tausta ja samojen ihmisarvojen jakaminen, demokratia ja kaupankäynnin etiikka luovat todistetusti hyvän pohjan pohjoismaiselle yhteistyölle (Ekholm & Edlund 2017, 36).

Intensiivikurssit ovat yksi tehokas kansainvälistymisen muoto ja lyhyen kestonsa (yleensä 1-4viikkoa) vuoksi soveltuu hyvin YAMK-opiskelijoille. Vuonna 2012 tehdyn intensiivikurssien vaikuttavuustutkimuksen tulosten perustella, intensiivikurssit ovat olleet suosittuja erityisesti ylempien ammattikorkeakoulututkintojen kansainvälistymisen muotoja. Intensiivikurssit nähdään myös loistavana keinona syventää korkeakoulujen välistä yhteistyötä sekä lisätä opetushenkilöstön kansainvälisyyttä. (Martin & Mäntylä 2012, 33,70.)

Karelian opiskelijoiden palautejärjestelmässä ei tällä hetkellä ole kysymyksiä kansainvälisyyteen liittyen. Ehdotan, että kyselyyn lisättäisiin kysymyksiä tämän työn pohjalta nousseisiin aihepiireihin liittyen. Esimerkiksi vieraileviin luennoitsijoihin, opiskeltavan aihepiirin kansainväliseen vertailuun tai ulkomailla suoritettaviin opintoihin liittyen.

Taulukko 1. Karelian YAMK-koulutusten kansainvälistymisen kehittämiskohteet ja toimenpide-ehdotukset.

Kehittämiskohde	Toimenpide-ehdotus
Kansainvälistä sisältöä opintoihin/opetussuunnitelmiin	<p>Jokaiseen opintojaksoon sisällytetään aihepiirin kansainvälistä vertailua.</p> <p>Järjestetään yhteisiä seminaareja kansainvälisten partnerikoulujen kanssa.</p>
Vierailevia ulkomaalaisia luennoitsijoita/puheenvuoroja kansainvälistä toimintaa harjoittavilta yrityksiltä tai muilta organisaatioilta	<p>Kutsutaan vierailevia luennoitsijoita säännöllisesti ulkomaisten yhteistyökorkeakoulujen maisteriohjelmista.</p> <p>Avainkumppanivastaavat aktivoituvat kv-toimintaa harjoittavien yritysten ja organisaatioiden suuntaan ja pyytävät puheenvuoroja/kehittämistehtäviä kansainvälisyyteen liittyen.</p>
Kansainvälisiä kontakteja/opettajien kansainvälisyystaitojen vahvistaminen	<p>Karelian ja ulkomaisten yhteistyökorkeakoulujen opettajien tutustuminen ja yhteistyön aloittaminen yhteisopetuksen suhteen. Hyödynnetään mm. Erasmus+ vaihto-ohjelmaa ja verkon yli tapahtuvaa yhteistyötä.</p> <p>Opettajavaihdot säännölliseksi toiminnaksi, yhteisen tutkimuksen tekeminen/artikkelien kirjoittaminen ulkomaalaisten kollegojen kanssa, kansainvälisen yhteisopetuksen järjestäminen.</p>
Kieliopintoja/opintoja englannin kielellä	Vapaasti valittaviin opintoihin lisää kieliopintoja ja englanninkielisiä opintojaksoja.
YAMK-opiskelijoiden osaamistavoitteiden uudelleen tarkastelu	Osaamistavoitteisiin kirjataan monipuolinen kansainvälinen osaaminen.
Opiskeluvaihto	<p>Intensiivikurssi, opintomatka, kansainvälinen seminaari tai vaihtoehtoisesti kansainvälisessä ympäristössä tapahtuva ja kulttuurienvälistä vuorovaikutusta sisältävä opintojakso pakolliseksi.</p> <p>Nordplus-ohjelman hyödyntäminen.</p>
Opiskelijapalautejärjestelmän kehittäminen	Karelian opiskelijapalautejärjestelmään (OPALA) kysymyksiä kansainvälisyyteen liittyen.

Kuten opiskelijoiden vastauksista kävi ilmi, monikulttuurisuusopintoja tulisi YAMK-koulutuksessa olla enemmän. Hämeen ammattikorkeakoulu on luonut opintojakson: ”Työelämän osaamisvaatimukset kansainväistyvällä tekniikan/sosiaaalialalla”. Opintojakso on yhteinen kaksipäiväinen kansainvälisyysfoorumi, jossa eri kulttuureja edustavat henkilöt peilaavat omaa kulttuuritaustaansa suomalaiseen yhteiskuntaan. Opiskelijat kartoittavat ryhmissä eri ammattien osaamisvaatimuksia kansainvälistyvässä työyhteisössä sekä pohtivat miten kansainvälistymisen haasteisiin voidaan vastata ja mitä se edellyttää johtamiselta. Opintojakso on koettu hyvin mielekkäänä, sillä se herättää opiskelijoiden aidon kiinnostuksen monikulttuurisuuteen.” (Varjonen & Maijala, 25.) Tämän tyyppisiä toteutuksia kannattaisi tehdä yhteistyössä ulkomaalaisten korkeakoulujen kesken. Kesäkoulut soveltuisivat kurssien toteuttamiseen hyvin.

Kehittämistoimenpiteiden jalkauttaminen organisaation kehittämistoimintaan ja prosesseihin vaatii Karelia-amk:n johdon tuen. Korkeakoulun kansainvälisyyden kehittämisessä johdon asenteella ja suhtautumisella sekä tuella on merkittävä rooli. Kehittyminen lähtee siitä, että kansainvälisyys on mukana strategiassa. (Opetushallitus 2019, 7.)

7.1 Menetelmien arviointi ja luotettavuus

Nykytila-analyysin tekeminen kyselyiden sekä dokumenttianalyysin avulla oli mielestäni hyvä pohja kehittämisideoiden laatimiselle. Syvyyttä ja variaatiota ajatuksiin tuli eri henkilöstöryhmille pidetyistä työpajoista. Työpajat alkoivat aina nykytila-analyysin tulosten esittelyllä, jolloin sain mielestäni henkilöt havahtumaan ja ottamaan ideoinnin vakavasti. Olin erittäin tyytyväinen työpajoissa työskentelevien motivaatioon ja aiheeseen paneutumiseen. Tälle osallistavalle työskentelylle olisi kuitenkin pitänyt varata vielä enemmän aikaa, koska osallistujilla oli hyvin paljon mielipiteitä ja ne olisivat kenties vielä jalostuneet pidemmän työskentelyn aikana.

Alkuperäisen suunnitelman mukaan oli tarkoitus vielä haastatella ulkomaalaisten korkeakoulujen edustajia ja saada heiltä kokemuksia ja ajatuksia aikuisopiskelijoiden kansainvälistymisvalmiuksien kehittämisestä. Päädyin kuitenkin jättämään tämän menetelmän työstäni pois, koska katsoin aineiston jo olevan riittävän kattava johtopäätösten ja kehittämisideoiden laatimiselle.

Työssäni pyrin noudattamaan hyvää tieteellisen käytännön mukaista toimintaa. Tavoittelin huolellisuutta viittausten ja lähteiden merkitsemisessä sekä tulosten analysoinnissa. (Mäkinen 2006, 173 - 74.) En antanut oman pitkän työkokemuksen vaikuttaa kysymysten asetteluun taikka vastausten tulkintaan, vaan pyrin objektiivisuuteen työtä tehdessä.

7.2 Jatkotutkimusmahdollisuudet

Ylempien ammattikorkeakoulututkintojen opiskelijoiden kansainvälistymisvalmiuksien kehittymiseen tulee tutkimuksen mukaan kiinnittää huomiota. Opiskelijoilla on suuri tarve saada opintojen sisälle enemmän kansainvälisyysnäkökulmaa. Vastausten perusteella opintojaksoihin ei sisälly aihepiirin kansainvälistä vertailua. Toivottiin vierailevia luennoitsijoita joko paikallisista kansainvälistä toimintaa harjoittavista organisaatioista tai ulkomaalaisista yrityksistä. Näitä asioita olisi hyvä nostaa esiin, kun opetussuunnitelmia kehitetään. Hyvä jatkotutkimusaihe olisikin kansainvälisyys YAMK-koulutusten opetussuunnitelmissa. Siinä pääsisi pureutumaan tarkemmin millaisia kansainvälisyyslementtejä kuhunkin tutkintoon sisältyy ja vastaavatko ne kansallisia ja kansainvälisiä vaatimuksia.

Opettajille suunnatun kyselyn tulosten perusteella opettajat tarvitsevat organisaation ja esimiesten kannustusta kansainväliseen yhteistyöhön. Johdon rooli kansainvälistymisen edistämisessä on kiistaton. Eri henkilöstöryhmien työpajojen tulosten mukaan opetushenkilöstöä tulee motivoida ja kannustaa enemmän kansainväliseen yhteistyöhön. Koettiin myös tarvetta sille, että löydettäisiin YAMK-koulutuksille soveltuvia kansainvälisiä korkeakoulupartnereita.

Kuten johtopäätöksissä viittasin, opettajien myönteinen suhtautuminen kansainvälisyyteen ja opettajien omat kansainvälisyystaidot ovat avainasemassa motivoimaan opiskelijoita aiheeseen liittyen. Näin ollen opetushenkilöstön kansainvälisyysosaamisesta ja sen kehittymisen tuesta oli tarpeellista tehdä selvitystä.

YAMK-opintojen aikataulu ja opetussuunnitelma on tiivis, joten kansainvälisyselementtien sisällyttäminen tutkintoon on haastavaa. Toivon, että tämän tutkimuksen tuloksena syntyneitä kehittämissuhteita otettaisiin huomioon ja YAMK-koulutuksista valmistuneilla opiskelijoilla olisi tulevaisuudessa entistä paremmat kansainvälisyystaidot ja valmiudet työskennellä globaalissa ympäristössä.

Lähteet

- Akava. 2018. Osaamistrategia.
<https://akava.fi/tavoitteet/koulutus/suomelle-on-laadittava-osaamisstrategia/>. 30.4.2020.
- Anttila, P. 2005. Ilmaisu, teos, tekeminen ja tutkiva toiminta. Hamina: Akatiimi Oy.
- Arene. 2006. Ammattikorkeakoulut Bolognan tiellä. Helsinki: Edita Publishing Oy.
- Ekholm, R. & Edlund, C. 2017. A Nordic-Baltic Cooperation. Forum Spring 2017. EAIE. Amsterdam.
- Eskola, J. & Suoranta, J. 2000. Johdatus laadulliseen tutkimukseen. Tampere: Vastapaino.
- Eurashe - European Association of Institutions in Higher Education. Mobility for Better Learning. <https://www.eurashe.eu/library/wg4-r-bfug-mobility-for-better-learning-pdf/>. 10.4.2020.
- European Commission, Education and Training. 2017a. Strengthening European Identity through Education and Culture. https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/communication-strengthening-european-identity-education-culture_en.pdf 12.2.2020.
- European Commission. 2017b.
https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_17_4521. 1.4.2020.
- European Commission. 2018. Commission adopts proposal for the next Erasmus programme 2021-2027.
https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/news/commission-adopts-proposal-next-erasmus-programme-2021-2027_en. 3.5.2020.
- Finlex. 2014. Valtioneuvoston asetus ammattikorkeakouluista 18.12.2014/1129. Finlex. <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2014/20141129>. 19.4.2020.
- Garam, I. 2012. Kansainvälisyys osana korkeakouluopintoja. Helsinki: CIMO.
- Haukijärvi, N. Kangas, A. Knuutila, H. Leino-Richert, & E. Teirasvuo, N. 2014. Tavoitteena aktiivinen ja työelämälähtöinen oppiminen. Turun ammattikorkeakoulun oppimateriaaleja 91. Tampere: Juvenes Print.
- Hirsjärvi, S. Remes, P. & Sajavaara, P. 2009. Tutki ja kirjoita. Hämeenlinna: Kariston Kirjapaino Oy.
- Järvinen, P. & Järvinen, A. 2000. Tutkimustyön metodeista. Tampere: Opinpajan kirja.
- Jääskeläinen, A. 2013. Työyhteisön hyvinvoinnin kehittäminen osallistavilla menetelmillä. Tutkimusraportti, Lapin yliopiston kasvatustieteiden tiedekunta. <https://lauda.ulapland.fi/handle/10024/61674>. 1.4.2020.
- Kananen, J. 2009. Toimintatutkimus yritysten kehittämisessä. Jyväskylä: Juvenes Print.
- Kananen, J. 2014. Toimintatutkimus kehittämistutkimuksen muotona. Jyväskylä: Juvenes Print.
- Kansallinen koulutuksen arviointikeskus. 2018. Karelia-ammattikorkeakoulun auditointi 2018
https://karvi.fi/app/uploads/2018/01/KARVI_0118.pdf. 1.4.2020.

- Kansallinen koulutuksen arviointikeskus. 2020. <https://karvi.fi/korkeakoulutus/>. 1.4.2020.
- Karelia-ammattikorkeakoulu. 2015. Koulutuksen kansainvälistämisen suunnitelma 2015 – 2020.
- Karelia-ammattikorkeakoulu. 2017. Kansainvälisyyden kehittämissuunnitelma 2017 – 2020.
- Karelia-ammattikorkeakoulu. 2019a. Vahvistetut opetussuunnitelmat 2019.
- Karelia-ammattikorkeakoulu. 2019b. Strategia vuosille 2016 – 2020.
- Karelia-ammattikorkeakoulu. 2020. Strategia vuosille 2020 – 2030.
- Korkeakoulujen arviointineuvosto. <https://karvi.fi/korkeakoulutus/>. 19.4.2020.
- Martin, A. Mäntylä, M. 2012. Impact of the intensive courses funded by CIMO in Finnish higher education institutions. Helsinki: CIMO.
- Metsämuuronen, J. 2008. Laadullisen tutkimuksen perusteet. Helsinki: International Methelp.
- Mäkinen, O. 2006. Tutkimusetiikan ABC. Helsinki: Olli Mäkinen ja Kustannusosakeyhtiö Tammi.
- OECD. 2019. Trends Shaping Education 2019. https://read.oecd-ilibrary.org/education/trends-shaping-education-2019_trends_education-2019-en#page3. 12.2.2020.
- Ojasalo, K., Moilanen, T., Ritalahti, J. 2009. Kehittämistyön menetelmät. Uudenlaista osaamista liiketoimintaan. Helsinki: WSOYpro Oy.
- Ojasalo, K., Moilanen, T., Ritalahti, J. 2014. Kehittämistyön menetelmät. Uudenlaista osaamista liiketoimintaan. Helsinki: Sanoma Pro Oy.
- Opetushallitus. 2019. Kansainvälisyyttä kaikille. <https://www.oph.fi/fi/tilastot/kansainvalisyysyutta-kaikille>. 21.11.2019.
- Opetushallitus. 2020. Tilastopalvelu Vipunen. <https://vipunen.fi/fi-fi/kkyhteiset/Sivut/Kansainvalisyys.aspx>. 1.4.2020.
- Opetus- ja kulttuuriministeriö. 2017a. Suomalaisen korkeakoulutuksen ja tutkimuksen kansainvälisyyden edistämisen linjaukset 2017 – 2020. <https://minedu.fi/documents/1410845/6409153/Suomalaisen+korkeakoulutuksen+ja+tutkimuksen+kansainvalisyysyuden+edistamisen+linjaukset+2017-2025+-+Toimeenpano-ohjelma/6f13d48c-2f2e-ae59-96ba-107f4d889052/Suomalaisen+korkeakoulutuksen+ja+tutkimuksen+kansainvalisyysyuden+edistamisen+linjaukset+2017-2025+-+Toimeenpano-ohjelma.pdf>. 10.4.2020.
- Opetus- ja kulttuuriministeriö. 2017b. Rahoitusmalli 2017-2020. https://minedu.fi/documents/1410845/4392480/amk_rahoytusmalli_2017.pdf/8ad904eb-323b-47e9-878f-1dcaac9bb3ec/amk_rahoytusmalli_2017.pdf.pdf. 25.11.2019.
- Opetus- ja kulttuuriministeriö. 2019. Korkeakouluille uusi rahoitusmalli. Julkaistu 17.1.2019. https://minedu.fi/artikkeli/-/asset_publisher/korkeakouluille-uusi-rahoytusmalli. 10.4.2020.
- Opetus- ja kulttuuriministeriö. 2020. Korkeakouluille uusi rahoitusmalli. 2019 https://minedu.fi/artikkeli/-/asset_publisher/korkeakouluille-uusi-rahoytusmalli. 12.2.2020.
- Räikkönen, L., Koukka, K. 2013. Aikuisopiskelijan kansainvälisyysosaamisen kehittymismahdollisuudet ammattikorkeakoulussa: Case Tampereen ammattikorkeakoulu.
- Siivonen, R. 2013. Piilotettu osaaminen. Helsinki: Demos.

- Suominen, S. 2011. Terveysalan ylempien ammattikorkeakoulututkinnon kansainvälistyminen: pedagoginen näkökulma. Jyväskylä: Jyväskylän yliopisto.
- Taatila, V., Kannianen, J-P., Mahlamäki-Kultanen, S., Paalanen, R., Sievänen, T., Kolhinen, J., Apajalahti, T. 2018. Karelia-ammattikorkeakoulun auditointiraportti. Kansallinen koulutuksen arviointikeskus. Julkaisut 1:2018. Tampere: Juvenes Print.
- Teeri, T. 2019. Jokaiselle oikeus kansainvälistymiseen. Opetus- ja kulttuuriministeriö. Helsinki: Julkaisutuotanto.
- Toikko, T., Rantanen, T. 2009. Tutkimuksellinen kehittämistoiminta. Tampere: Tampereen Yliopistopaino Oy-Juvenes Print.
- Tuomi, J. & Sarajärvi A. 2002. Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi. Helsinki: Kustannusosakeyhtiö Tammi.
- Varjonen, B. & Maijala, H. 2009. Ylempi ammattikorkeakoulututkinto – osana innovaatioympäristöjä. Hämeen ammattikorkeakoulun julkaisuja. Saarijärvi: Saarijärven Offset Oy.
- Vilka, H. 2015. Tutki ja kehitä. Jyväskylä: PS-kustannus.
- Wrange, K. 2017. Menetelmäopintojen opintojakson aineisto.

Opiskelijoille suunnattu kysely ja saatekirje

Hei!

Opiskelen Johtamisen ja liiketoimintaosaamisen yamk-koulutuksessa, Karelia-ammattikorkeakoulussa. Teen opinnäytetyötäni aiheesta: ”Kansainvälistymissuunnitelman laatiminen Karelia-ammattikorkeakoulun yamk-koulutuksille”. Työtäni varten tarvitsen teidän opiskelijoiden mielipiteitä ja kokemuksia yamk-koulutuksen kansainvälisyydestä.

Pyydän teitä vastaamaan oheiseen, lyhyeen kyselyyn 28.2.2018 mennessä. Vastauksenne käsitellään luottamuksellisesti, eikä vastaajan henkilöllisyys tule missään vaiheessa ilmi. Tulosten yhteenveto liitetään opinnäytetyöhön.

Vastauksenne ovat arvokkaita työni onnistumisen, sekä Karelia-ammattikorkeakoulun yamk-koulutusten kansainvälisyyden kehittämisen kannalta.

Yhteistyöstä ja ajastanne etukäteen kiittäen,

Sanna Jeskanen

LTLYS16

puh. 050 4622478

Opiskelijakysely yamk-koulutuksen kansainvälisyydestä

Kysymystyyppi: Valinta

Missä koulutuksessa opiskelet?

Ikäosaamisen kehittäminen ja johtaminen
 Johtaminen ja liiketoimintaosaaminen
 Sosiaali- ja terveysalan kehittäminen ja johtaminen
 Teknologiaosaamisen johtaminen
 Uusiutuva energia

Kysymystyyppi: Valinta

YAMK-opintojesi aloitusvuosi

v.2015

v.2016

v.2017

Kysymystyyppi: Valinta

YAMK-koulutus tukee sinun kansainvälistymisvalmiuksien kehittämistä mm. kielitaito, oman alan globaali ymmärrys, monikulttuurinen yhteistyö

Hyvin

Melko hyvin

Melko huonosti

Huonosti

Kysymystyyppi: Valinta

Yamk-koulutuksessa on riittävästi englanninkielistä opetusta

Kyllä

Ei

Kysymystyyppi: Valinta

Opiskelijoille suunnattu kysely ja saatekirje

Onko luentojen pitämiseen/opetukseen osallistunut ulkomaalaisia opettajia?

Kyllä

Ei

Kysymystyyppi: Valinta

Toivoisitko, että opintojaksoilla vierailisi enemmän ulkomaalaisia opettajia?

Kyllä

En

En osaa sanoa

Kysymystyyppi: Valinta

Kansainvälinen näkökulma ja -vertailtavuus on sisällytetty opintojaksoihin

Hyvin

Melko hyvin

Melko huonosti

Huonosti

Kysymystyyppi: Valinta

Yamk-opintoihisi kuuluu monikulttuurisuusopintoja

Kyllä

Ei

Kysymystyyppi: Avoin kysymys

Mitä toiveita, ideoita tai palautetta sinulla on YAMK-koulutuksen kansainvälisyyteen tai sen kehittämiseen liittyen?

Henkilökunnalle suunnattu kysely ja saatekirje

Hei!

Opiskelen Johtamisen ja liiketoimintaosaamisen yamk-koulutuksessa, Karelia-ammattikorkeakoulussa. Teen opinnäytetyötäni aiheesta: ”Kansainvälistymissuunnitelman laatiminen Karelia-ammattikorkeakoulun yamk-koulutuksille”. Työtäni varten tarvitsen teidän opettajien mielipiteitä ja kokemuksia Karelian yamk-koulutusten kansainvälisyydestä.

Pyydän teitä vastaamaan oheiseen, lyhyeen kyselyyn 28.2.2018 mennessä. Vastauksenne käsitellään luottamuksellisesti, eikä vastaajan henkilöllisyys tule missään vaiheessa ilmi. Tulokset esitetään yhteenvetona opinnäytetyön yhteydessä.

Vastauksenne ovat arvokkaita työni onnistumisen, sekä Karelia-ammattikorkeakoulun yamk-koulutusten kansainvälisyyden kehittämisen kannalta.

Etukäteen vastauksistanne ja ajastanne kiittäen,

Sanna Jeskanen

LTLYS16

puh. 050 4622478

YAMK-koulutusten kansainvälisyys - opettajan näkökulma

Kysymystyyppi: Monivalinta

Missä Karelian YAMK-koulutuksissa opetat?

- Ikäosaamisen kehittäminen ja johtaminen
- Johtaminen ja liiketoimintaosaaminen
- Sosiaali- ja terveysalan kehittäminen ja johtaminen
- Teknologiaosaamisen johtaminen
- Uusiutuva energia

Kysymystyyppi: Monivalinta

Mitä kansainvälisyselementtejä opettamiisi opintojaksoihin sisältyy?

- Aihepiirin kansainvälistä vertailua
- Englanninkielistä opetusmateriaalia
- Opetusta englanniksi
- Ulkomaalaisia, vierailevia opettajia
- Muuta, mitä?

Kysymystyyppi: Valinta

Mahdollistaako opetussuunnitelma opiskelijoiden ulkomaanjakson?

- Kyllä
- Ei
- En osaa sanoa

Kysymystyyppi: Avoin kysymys

Mikäli vastasit edelliseen kysymykseen kyllä, niin millä tavalla koulutus mahdollistaa ulkomaanjakson?

Henkilökunnalle suunnattu kysely ja saatekirje

Kysymystyyppi: Avoin kysymys

Mitkä mielestäsi ovat opiskelijan kv-kompetensseja?

Kysymystyyppi: Avoin kysymys

Miten näiden kv-kompetenssien kehittymistä tuetaan Karelian yamk-koulutuksissa?

Kysymystyyppi: Avoin kysymys

Mitkä seikat/toimenpiteet lisääisivät opiskelijoiden kv-valmiuksien kehittymistä?

Kysymystyyppi: Valinta

Oletko vastaanottanut ulkomaalaisia opettajia yamk-opintojaksoillesi?

Kyllä

En

Kysymystyyppi: Valinta

Oletko käynyt opettajavaihdossa ulkomailla yamk-koulutukseen liittyen?

Kyllä

En

Kysymystyyppi: Avoin kysymys

Mikäli vastasit edelliseen kysymykseen kyllä, niin miten opettajavaihto on vaikuttanut työhösi?

Kysymystyyppi: Avoin kysymys

Vapaa sana YAMK-koulutuksen kansainvälisyydestä (kehittämideoita, toiveita, odotuksia)

Muille ammattikorkeakouluille suunnattu kysely ja saatekirje

Hei!

Opiskelen Johtamisen ja liiketoimintaosaamisen yamk-koulutuksessa, Karelia-ammattikorkeakoulussa. Teen opinnäytetyötäni aiheesta: "Kansainvälistymissuunnitelman laatiminen Karelia-ammattikorkeakoulun yamk-koulutuksille". Työtäni varten tarvitsisin eri ammattikorkeakoulujen mielipiteitä ja kokemuksia yamk-koulutusten kansainvälisyydestä.

Pyydän teitä vastaamaan oheiseen, lyhyeen kyselyyn 20.4.2018 mennessä. Vastauksenne käsitellään

luottamuksellisesti, eikä vastaajan henkilöllisyys tule missään vaiheessa ilmi.

Tulokset esitetään yhteenvedon omaisesti opinnäytetyön yhteydessä. Opinnäytetyö tullaan julkaisemaan aikanaan Theseuksessa.

Vastauksenne ovat arvokkaita työni onnistumisen, sekä Karelia-ammattikorkeakoulun YAMK-koulutusten kansainvälisyyden kehittymisen kannalta. Toivon, että työstäni voisi olla hyötyä myös muiden ammattikorkeakoulujen YAMK-koulutusten kansainvälistymiselle.

Vastauksista ja yhteistyöstä etukäteen kiittäen,

Sanna Jeskanen

LTLYS16

puh. 050 4622478

YAMK-koulutusten kansainvälisyys eri ammattikorkeakouluissa

Kysymystyyppi: Avoin kysymys

Onko ammattikorkeakoulussasi asetettu YAMK-koulutuksille strategisia kansainvälistymistavoitteita? Jos, niin millaisia?

Kysymystyyppi: Avoin kysymys

Miten tuette YAMK-opiskelijoiden kansainvälistymisvalmiuksien kehittymistä?

Kysymystyyppi: Avoin kysymys

Mahdollistaako yamk-koulutusten opetussuunnitelmat opiskelijan ulkomaan jakson? Jos, niin miten?

Kysymystyyppi: Avoin kysymys

Mitkä asiat/toimenpiteet lisäisivät YAMK-opiskelijoiden kv-valmiuksien kehittymistä?

Kysymystyyppi: Avoin kysymys

Kuka vastaa ammattikorkeakoulussanne YAMK-koulutusten kansainvälisyydestä?

Kysymystyyppi: Avoin kysymys

Miten YAMK-koulutusten kansainvälisyyttä mitataan, arvoidaan, seurataan ammattikorkeakoulussanne?

Muille ammattikorkeakouluille suunnattu kysely ja saatekirje**Kysymystyyppi: Valinta**

Eroaako yamk-opiskelijan kv-vaihdon apurahan määrä perustutkinto-opiskelijan apurahan määrästä?

Kyllä

Ei

Kysymystyyppi: Avoin kysymys

Mikäli vastasit edelliseen kysymykseen kyllä, niin miten apuraha eroaa?

Kysymystyyppi: Avoin kysymys

Millaista yhteistyötä yamk-koulutuksella on ulkomaalaisten partneriyliopistojen tai ulkomaalaisten yritysten kanssa?

Osallistavan työpajan asialista

Ideointityöpajat eri henkilöstöryhmille

1. Opinnäytetyön esittely kaavion avulla. Lähtökohdat työlle:
2. Tilastotietoa seurattavista kv-mittareista.
3. Kyselyiden tulosten esittely
4. Kehittämistyöpajan tuotokset esitetään opinnäytetyössä kunkin ryhmän tuotoksina, ei yksittäisten osallistujien tuotoksina/ideoina. Pidän kehittämistyöpajat tässä järjestyksessä: YAMK-ohjausryhmä , kv-koordinaattoriryhmä, läpileikkaavan kv-ryhmä ja viimeisenä koulutuspäälliköiden ryhmä. Koulutuspäälliköille tuon esiin edellisten työpajojen tuotoksia ja haasteita, joihin k-päälliköt voivat ideoida ratkaisuja.
5. Pyydän teitä nyt ensin 1-2min miettimään yksin ja kirjaamaan ylös seuraavia asioita:
Mitkä asiat voisivat YAMK-koulutusten kansainvälisyyttä eteenpäin? Miten pääsisimme parempiin tuloksiin? Mitä esteitä kehittymiselle on?
6. Pyydän teitä nyt jakaantumaan kahteen ryhmään ja jatkamaan keskustelua näistä kysymyksistä ja kirjaamaan vastaukset ylös Padlet-alustalle.
7. Yhteistä keskustelua tuotoksista
 - Apukysymyksiä: olisiko vielä ajatuksia miten opetushenkilöstön kv-aktiivisuutta tai valmiuksia voitaisiin kehittää? Millaista koulutusta tai tukea tarvitaan?
 - Pitäisikö OPSeissa muuttaa jotain, joka edistäisi kansainvälisyyden kehittymistä

